

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻՆ ԱՎԵԴԱՔԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ՛,

՚ԻԼՄԻՅԷ, ՊԷՅՔԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱ՛ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՃԻԼՏ 52.

ԻՍՐԱԵԼԻԱՆ, ՓԵՏՐՎԱՐ 20, 1909.

Ն՞ 8

ՍԱՀԻՊ Ի ԻՍԹԻՅԱԶ

Ճ. Բ. ԿՐԻՆ

ՄԷՎԱՏՏ Ը ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԷ

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

Աբրահամ Լինգլըն 157

Մանգուլ'ան հուրրիյեթի 159

Փրօթէսման ինգլլապը 162

ՏԷՐՈՒՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱԹ

Թէհրիպ ի ախլագ ՓՐՕՏ. Ս. ԼԵՒՈՆԵԱՆ 164

Կրիֆիթ ձօն 167

ՇՈՒՌԻՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Ա. Յ. ՊՕՑԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ՛ԱՍԸ

ՖԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ ԵՅԳՈՒՇՈՒ

ՏԵՐԱՒՈՑ

Սենկլիցի 40 Ղրշ.
Ամբերգա իջիւն 2 Տօւ.
Ինկիլթերա „ 8 Շիկն
Մեճ. սախրէ „ 10 Յրնդ.

Երան նուսխես 30 վր.

Լոնթ գըյմէթլէրի
միւթեան

ԱՒԵՏԱՐԵՐ
ԷՐՄԵՆԻԱԷ

ՎԵ ԷՐՄ. ՀՈՒՐՈՒՅԱԹԸ ԵՒ ԹԻՒՐԿԱԷ
ՀԱՅՅԱԼԸ ԴԱԶԷՅԱ
(ԱՆԿԷԼԻԱՏՕՐՕՍ)
ԲՈՆՅԻ ՀՈՒՐՈՒՅԱԹԸ ԵՒ ԹԻՒՐԿԱԷ
Միւ. մեսուլ Հ. Մ. Ալիկ
» Գազըր Հ. Ս. Պարմըմ
» Ղերիք Յ. Գ. Գրիգորեան
Պալալ Հասա, Իսթանպուլ
Տէր Ի Սա'ատէթ, Թիւրքիա

THE AVEDAPER

(ANGELIAPHOROS)
A WEEKLY PAPER
PUBLISHED IN
ARMENIAN, ARMENO-TURKISH, AND
GRECO-TURKISH
EDITORS H. M. ALLEN
H. S. BARNUM
H. K. KRIBORIAN
Offices: American Bible House
Stamboul, Cons/ple, Turkey

TERMS

An. Subscrip. Ps. 40
U. S. A. \$ 2
England Shils. 8
Other countries Frs. 10

Single Copy 50 Paras

Advertising rates on application

Ապօնրման, թէ՛ արխթ վէ ասրէս թէ պարլամենտ 'ա'իա պիլճիւմլէ մու-
հարրէրաթ Տր. Հ. Ս. Պարմըմ կէօնաէրիմէլի արի :

ԻՂԱՆ

Շունը իլանա մէնպուրլիկթ հիսս էտիյօրըզ քի, դաղէթամըզա մախ-
սուս Օրայոյոյլարը՝ ապօնէլիքլէրինին հանկի թարիխան պալատըղընը
նազարը ի թիպարա տմադսըղըն անճազ էլեկվՄ պիլէ սպօնէ պու-
լունանլարա վէրիբիզ :

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻՂԱՆ

«Հոգևոր երգարան Եղանակներով» նամ Եէնի Լյահի քի-
թապը թապ՝ էտիլմիշ վէ ինթիշար մէվգը'ինէ վալ՝ օլունմասը
իչիւն բուխատթը պընմըշ տըր : Պու քիթապ էլէէվմ սաթըլ-
մագտա տըր : Հէր նուսխէսինին պէտէլ ի գըյմէթի 15 ղու-
րուշ — 3 չարեէք արի : Փօսթա իլէ քէնտիլէրինէ թէք պըր
նուսխէ կէօնաէրիմէսինի իսթէյէն քիմնէլէր 'իլավէթէն 2½
ղրշ. փօսթա իւճրէթի տախի կէօնաէրմէլի արիլէր :

ԱՎԵԴԱՊԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ՛

ԻԼՄԻՅԷ՛, ՊԵՅԹԻՅԷ՛ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ՛ ՏԱ՛ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

The Weekly AVEDAPER, American Bible House, Constantinople.

ՃԻԼՏ 52.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՓԵՏՐՎԱՐ 20, 1909.

Ն՝ 8

ՄԻՒ՛ԷԼԻՖ Ի ՄԷՍՈՒԼ

ՄԻՒ՛ԷԼԻՖ Ի ՆԱԶԸՐ

ՄԻՒ՛ԷԼԻՖ Ի ԾԵՐԻԲ

Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ

Հ. Մ. ԱԼԵՆ

Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԱՐՐԱՀԱՍ ԼԻՆԳԸՆ

(Հ. Ս. Պարնըմ)

1.

1809 սէնտսի արևնեայա ֆեվր էլ'ատէ մըղտարտա պէոյիւք զաթլար պախը էյլէմիշ արի: Օ սէնտէտէ խի քի Մր. Ուրիւրմ է. Կլէասթըն աօղտու: Պու զաթ տէօրթ տէֆ'ա Ինկիլթէրանըն պաշ վէքիլի վէ 'աար ք հաղըրըն էն մէշհուր սիյասէթշի-նասարընտան պիրիսի օլմուշ աըր: Քէղալիք հէր հանիլը պիր քիթապտան ղիյատէ էֆքեար ք 'իւմիյէ իւղէրինէ թէ'սիր էթմիշ օլան «Օրիճէն ալ Սֆէշը» նամ էսէրին միւ'էլիֆի Չարլս Տարուին, տիւնեանըն էն մէշհուր մուսիգի էրպապընտան օլան Շօփէն վէ Մէնտլըն, վաղթ ք հաղըրտա Ինկիլթէրանըն էն լաթիֆ շա'իրլէրինտէն օլան Թէնիսըն, կէրէք նէսր կէրէք շի'ր հաղան պիր զաթ մաղամընտա Ամէրիպա իւտէպասը արասընտա իւք մէվ-գը'ի իհրալ էտէն էտկար է. Փօ, վէ շի'րլէրի ինսանըն կէրէք Ֆիքըրի կէրէք զալպի իւղէրինէ թէ'սիր էտէն սէվկիւլիւ մէշհուր Գուէյքըր, ինսանի-յէթֆէրվէր Հուիթիյըր 'այնի սէնտէտէ աօղմուշ աըրլար: Լաքին պուճուրըն ճիւմլէսի արասընտա Աբրահամ Լինքընտան ղիյատէ նէճիպ պիր էվաաֆը զաթիյէյէ մալիք օլան հախօտ անըն գատար մուհիմ պիր իշ իճրա էթմիշ օլան պիր զաթ պուլունմամըլ աըր: Պիղ ինանըրը քի Մովսէս վէ Լուտեր քէնտիլէրէ իհալէ օլունան վաղիֆէլէրի իճրա էթմէք իչիւն նասը Ալլահ թարաֆընտան ինթիխապ վէ թէտարիք էտիլմիշէր խի իսէ, Աբրահամ Լինքըն տախի էօլէճէ ինթիխապ վէ թէտարիք էտիլմիշ խի:

Պու սաթըլարը հաղան դօլէճտէ թալէպէ իքէն Լինքընը կէօրմէք Ֆուրսաթընա նա'իլ օլմուշ աըր: Օ պիղիմ դօլէճին պուլունաըրը շէնրէ կէլտի վէ նութգ իրատ էթտի, վէ անը իշիտէնլէրաէն հիշ պիրիսի օլ նութգը ապա ունուտամաղար: Մէղքիւր նութգ 1860տա Փետրվարտա, հա'նի ըէ'իս նամգէտլիյինէ թա'իլին օլունմաղտան անճաղ իւշ այ էվիլ իրատ էտիլտի: Նութգընա պաշլամաղտան էվիլ քիւրսի ի խիթապէթէ օթուրաղընտա անըն եիւղիւնտէ էօլէ պիր շէյ վար իտի քի, ճիւմլէմիղին տիգաթընը ուշանաըրտը: Անըն եիւղիւ կիւղէլ պիր եիւղ տէյիլ, անճաղ շէֆիգ վէ 'աղիլ պիր եիւղ իտի: վէ էօլէ պիր եիւղ իտի քի, խուսուսիլիք քէսպ ի նէշաթ էյլէտիյինտէ ճալիպ պիր գուվվէթէ մալիք օլուր իտի: Վէ կէրէք 1860տա կէրէք 1864տէ Մր. Լինքըն իչիւն դուր'ա վէրմէք Ֆուրսաթընա նա'իլ օլաղըմըրը տա'իմա խօշնուտիլէ ղիքըր էթմիշիգ, ղիրա Մր. Լինքըն ըէ'իսիլի իչիւն պիղիմ միւտաթի ի 'էօմրիւմիւղտէ գուր'ա վէրաիլիմիգ եէկիւնէ ըէ'իս տիր, չիւնքի 1864տէն պէրի ըէ'իս ինթիխապը էանասընտա ապա Ամէրիգատա պուլունմամըրը: Վէ խուսուսի մէսէրէթիլէ տիր քի օթուրուպ Մր. Լինքընըն ըէ'սի սէնէ ի տէվրիյէսի հաֆթասը միւնաստէպէթիլիլէ պու պէնտի անըն հաղընտա հաղըյօրըր, ղիրա միւշարիլէյ պիղիմ կէնճիլը կիւնլէրիմիղտէ պիղիմ դանրէման թանըրըմըր վէ հաղընտա էն ղիյատէ միւթէ-հայրի օլաղըմըր զաթ աըր:

Աբրահամ Լինքըն 1809տա ալաֆ. Փետր. 12տէ Քէնթըրի էյալէթիւտէ աօղմուշ աըր: Պու էյալէթիլին շիմտի իքի միլիճոնտան ղիյատէ էնալիսի վար

խտե տէ, օ վագրթ անճագ պիր գաչ պին էհալխիսի վար իտի, անլէր տախի քէնտիլէրինի էթրաֆլարնտա պուրուհան վահչի հայվանդարտան վէ կապան Հինտիլէրտէն մուհաֆաղա էթմէյէ մէճպուր իտիլէր: Լինքըն տօղմագտան եիրմի սէնէ էվվէլ՝ անըն պէօյիւք փէտէրի Աբրահամ (քի Բէնթըքիյէ իլք կէլէնլէրտէն պիրիսի իտի) քէնտի թարապընտա չալըչըր իլքէն պիր Հինտիլ թարաֆընտան սիւհաչէ վուրուլտու: Օլ վուրուլանըն իւչ օղուլարը տախի քէնտիսի իլէ չալըչմագտա իտիլէր, վէ պիրիսի գօնչուլարա պու մախուֆ խապէրի կէօթիւրմէյէ կիթտի, օլ պիրիսի թիւֆէնկիինի ալմագ իչիւն գուլիպէյէ գօչտու, վէ էն քիւչիւլիւ, Թոլմաս, Հինտիլ թարաֆընտան թուլթուլտու: վէ պու վահչի Հինտիլին չօճուղը էօլտիւրմէք իւզրէ էյիլտիլի սըրատա չօճուղըն գարնատաչը թիւֆէնկի իլէ Հինտիլի վուրուլ էօլտիւրտիւ, վէ պու վէճնլէ գուրթուլան Թոլմաս իլէրիտէ ըէ՛խ օլաճագ Լինքընըն փէտէրի օլտու:

Թոլմաս փէտէրսիզ գալարագ թա՛լիմ ու թէրպիյէ ալամատը, վէ օգուրուլ կազմագ պիլմէղ իտի կէչիմինի չըգարմագ իչիւն, պաչգալարըն կանընտա չալըչմագ մէճպուր իտի: Տիւրկէրլիք էօյրէնտի, վէ Չճ կաչընտա իլքէն, քէնտիսինտէն չօգ՝ ազլը օլան պիր գըղ իլէ էվլէնտի: Մէրգումէ քէնտի զէվճինէ օգուլմագ էօյրէթմէյէ չալըչտը իսէ տէ, օ անճագ քէնտի իսմինի կազմագտան զիյատէ պիր շէյ էօյրէնէմէտի, վէ քէնտիսին պու մէչուր օղուհըն ֆիրքօէ թա՛լիմ ու թէրագըր պապընտա կէօթէրտիլի դալթէթէ՝ ապա հիւսնի թէվէճճիւն կէօթէրմէտի, վէ անըն օ ուղուրա սարֆ էթտիլի վագթը պօչուհա գայ՝ էտիլմիլ վագթ՝ ատտ էտէր իտի: Լինքընըն վալիտէնի քէնտի՝ ա՛լիլէ՝ էօմրլէրինի՝ ուղուհընըր՝ ատի պիր օտանըն ուղուհընըր գատար օլան պիր գուլիպէտէ կէչիտիլէր: Սօնրալարը Լինքընըն փէտէրի քէօյիւ թէրքէլէ՝ քէնտի չիֆթիլի իւզէրինտէ քիւթիւքէրտէն պիր էվ կափտը: Պու նէվ՝ խանէլէր օլ կիւնլէրտէ՝ ումուհի իտիլէր, վէ կօնուլմամը օտուլարտան կափըրը իտի, անլէրին օրթալարընտաքի եերլէր չամուրլէ տօլտուրըրը իտի: Իչթէ Աբրահամ պու ֆագիր խանէտէ տօլտու, վէ օրատա անլէրին ելէճէլի՝ փէտէրլէրինին քէնտի թարապընտա չըգարմագ պիրիսի շէյլէրտէն վէ թիւֆէնկի իլէ վուրա պիրիսի ալլարտան՝ իպարէթ օլտըրը կիպի, կիլէճէքլէրի տախի վալիտէլէրինին էյիրիպ տօգուլա պիլտիլի շէյլէրտէն՝ իպարէթ իտի: Անլէրին էվլատը անճագ Աբրահամ վէ անըն պէօյիւք հէմչիրէսի իտիլէր:

Աբրահամ 7 կաչընտա օլտըրը վագթ, անըն

փէտէրի քէնտի իգամէթ կեանընը Ինտիանա էյալէթիստէ Օհայօ ըրմաղընըն օլպիր թարաֆընա նագլ էյլէտի: Պիւթիւն մամէլէյինի գօնչուլարտան էմանէթէն ալտըրը իլքի աթլարա եիւքլէթտի, վէ ա՛լիլէսի խալըր իսէ՝ պու Ն սա՛աթլըպ էօլու իւչ կիւնտէ կիւրիւյէրէք կիթտիլէր: Եէնի իգամէթ կեանըրը օլմագ իւզրէ ինթիխապ էյլէտիլէրի մահալ օրման իչինտէ իտի, վէ փէտէրլէրինին իլք իչի պիր էվ կափմագ իչիւն ազաճլար քէսմէք վէ գըլըք ելէյէճէքլէրինի ելթիլտիրմէք իւզրէ, օրմանտան պիրագ եէր աչմագ օլտու: Անըն էտէպիլէճէլի շէյին ճիւմլէսի պուհտան իպարէթ իտի: զիրա քէնտի մահուլարընը սաթաճագ չարըր կօգ իտի: Տագըմըչ օլան ճիւմլէ մուհաճիլէր քէնտիլէրին ելէճէքլէրինի պու էօլտա չըգարըրլար իտի: Արալարընտա փէք ազ ազլէ իսթի՛մալ օլուհուր իտի: Իլք տէֆ՝ա կափըլան էվլին պիր թարաֆըր աչըպ իտի, վէ իլք գըլը անլէր օրատա կէչիտիլէր: էրթէսի սէնէ պիր խանէճիք տահա կափըլտը, լաքին պուհըն նէ տապան թախթալարը, նէ տէ փէնճէրլէրի վար իտի: Վալիտէսինին չէքալիլ միւլքիլաթ թէհամմիւլ օլուհամագ տէրէճէտէ օլտըրընտան, օղու տօգուլ կաչընտա իլքէն օ վէֆաթ էթտի: Փէտէրի դապա սապա պիր թապուլթ կափտը, վէ մէրգուլմէյի իչինէ գօյարմագ, ֆամիլեա ա՛լալարը վէ պիր գաչ գօնչուլար իլէ տու՛ասըր վէ վա՛ղսըր կէօմտիլէր: Պու վալիտէ քէնտի օղլընըն չօգ սէվկիւլիւսի իտի, վէ տէնիլտիլինէ կէօրէ, օղու պիր վագթ սօնրա օրատան կէչլէն պիր սէյեար վա՛ղըր վալիտէսինին մէղարը իւզէրինտէ պիր վա՛ղ վէրիպ պիր տու՛ա՝ ա՛րպ էյլէմէյէ դանտըրտը:

Անլէր տահա Բէնթըքիտէ օլտըրըրը վագթ միսիս Լինքըն քէնտի չօճուլարընը պիր ազ վագրթ պիր մու՛ալլիմին կանընա կէօնտէրմիլ իտի իսէ տէ, նագըր մէքեան էթտիլէրինտէ չօճուլարըն օգուլաճագ քիթապալարը օլմատըրընտան, Աբրահամ օն կաչընտա օլտըրը վագրթ կազը կազմագը ունուլթմըլ իտի: Թոլմաս Լինքըն զէվճէսինին վէֆաթընտան պիր սէնէ սօնրա թէքրար էվլէնտի: Անըն պու իքինճի զէվճէսի իւչ չօճուլարը օլան պիր տուլ գատըն իտի: Պիր ազ էչեապը վար իտի, վէ պուհալարը օրմանտաքի օլ խանէյէ կէթիրտի, վէ զէվճինի տախի էվլին տապանընը թախթալարմագա, վէ պիր փէնճէրէ կափմագա գանտըրտը: Ագրապատան օլան իլքի չօճուլար տախի պիրիլքտէ սաքին՝ օլմագ իւզրէ օլ խանէյէ ալընտըլար, վէ պէօյէճէ ֆամիլեանըն ա՛ղապընըն սայըսը տօգուլապ պալիլ օլտու:

Պու օն կաչընտա օլան օղլանըն հէր նէ գա

տար քրիթապարը եօզ իտի իսէ տէ , էօյրէնմէք ի-
 չիւն չետիտ պիր արզուսը վար իտի : Օ՛ կէլիպ
 կէչէկէրէ վէ էվէրինի գիյարէթ էտէնէրէ չէվզ ու
 արգու իլէ սիւալէր իրատ էտէր իտի : Պիր տէ-
 ֆա օրատան կէչէն պիր 'ա'իլէնին արապասը գը-
 բըլպ , գըբըլան արապա թա'միր էտիլինմէյէ տէք
 օ 'ա'իլէ քէնտիլէրին էվինտէ գալար , վէ պու էս-
 նատէ պու ուշանըգ ֆիքրլի չօճուգ օ ֆամիլու-
 նըն գատընը օթուբուպ օգուաըլը պիր քրիթապը
 մէսրուբիյէթ վէ մէրազ իլէ տիլէր իտի Պէրէքէթ
 վէրսին քի Աբրահամ իլէ անըն էօյէ վալիտէսի ա-
 բասընտա պիր հիւան ի 'ալպա փէյտա օլտու , վէ
 գատըն չօճուղը մէքթէպէ կէժուտէրմէք իչիւն գէվ-
 ձինի դանարըրը : Չօճուղը մէքթէպէ կէժուտէրմէյէ
 փէտէրի կիւն իլէ բազի օլտու , չիւնքի փէտէրի
 չօճուղըն քէնտի իչինտէ քէնտիսինէ կարաըմ էթ-
 մէսինի արգու էտէր իտի : Աբրահամ պիր տէֆա
 մէքթէպէ կիրտիքտէն սօնրա չապըգ չապըգ թէ-
 բազը էյէտի , վէ բազիպլէրինի կէչէր իտի : Խու-
 սուսա 'ուլուսը բիյապլիյէտէ փէք մէրազը օլուպ
 թաշ թախթասը պուլուսմասըլընտան , վէ քեա-
 ղա տախի գըթ օլաըլընտան , մէ'նէլէլէրինի ազ-
 շ մարը էվտէ թախթաստան պիր քիւրէք իւղէրինէ
 քէտիւր իլէ կազալուգ հալ էտէր իտի : Մուս-
 թաղամ պիր մէքթէպէ եօզ իտի , անճազ պիր էվէ
 թօխանմըլ օլան չօճուղարա թա'լիս էթմէյի պի-
 ղիսի տէրէժօտէ էյէր իտի , վէ պիր վազթ Աբրա-
 համ մէքթէպէ կիրտիպ կէլմէք իչիւն 14 քիլօմէթ-
 բօ եօլ երևրիւր իտի : էվտէ քրիթապարը եօզ իտի ,
 ամմա քէնտիսի միւսքին օլուր իսէ ճիւմիէ քի-
 թապարը էօտիւնճ ալըր իտի : Պիր դօնչուսըն կէ-
 նի պիր քրիթապը օլաըլընը իչիտինճէ անը օգուսազ
 իչիւն իսթէր իտի , վէ պիր քրիթապ էօտիւնճ ալմազ
 իչիւն 80 քիլօմէթբօ եօլ երևրիւտիւլի վար սըր :
 Պու եօլ իլէ չօգ քրիթապարը պախուսուս քէնտի
 մէկէքթէթինէ մախուս քրիթապարը , մէսէլա Ուս-
 չինկթընըն թէրճէմէի հալընը , Խրիսթիյան կօլճը-
 լըլընը , Բօպինսըն Բրուսօյը օգուսըլ սըր : Օլ
 վաղթ սաջբի հէր քէսին էթտիյի կիպի թիւյ գա-
 լմ գուլանըր , վէ պիր նէպաթըն էօգիւնտէն քէն-
 տիսի իչիւն միւրէքքէպ կախար իտի : Օլ միւրէք-
 քէպ իլէ քէնտիսինին ճէպ տէֆթէրինէ քէնտի իւ-
 ղէրինէ թէ'սիր էթմիշ օլան Փըզրալարը գայա էտէր
 իտի , Թալան իչինտէքի օտասընտա կաթար վէ
 մօմ կանըպ տիւքէնէնէ դասար օգուր , վէ օլ վա-
 ղըթ էրթէսի ազչամ թէքրար ալմազ իւղըն քի-
 թապը տիվարըն կարըլը իչինէ գօր իտի : Տիվա-
 բըն կարըլընա կաղմուրտան սու սօլարապ քի-
 թապարտան պիրիսի ֆէնա սուրէթտէ պօզուլուս ,

վէ Աբրահամ քրիթապըն պէտէլինի սահիպինէ թէ-
 տիյէ էթմէք իչիւն պիր գաչ կիւն չալըլմաղա մէճ-
 պուր օլտու : էօտիւնճ ալաըլը քրիթապարտան
 պիրիսի ինտիանա էյալէթինին գանուսնամէսի
 իտի : Չօճուղարտան չօզլարը իչիւն պու քրիթապը
 օլուսազ գուրու պիր չէյ օլտճազ իտի , լաքին օ
 պու քրիթապը քէմալը չէվզիլէ օգուտու :
 Անըն 19 կաչընա գատար մէքթէպտէ կէչիւ-
 տիյի պիւթիւն միւստէթ ինթիմալէն պիր սէնէ-
 տէն էքսիք իտի : Փէտէրի անա պիր տէֆա տա
 անճազ պիր գաչ հաֆթա մէքթէպէ կիթմէյէ միւ-
 սա'տտէ էտէր , վէ ֆամիլուսըն կէչիմի իչիւն պիր
 ազ վարա էլէ կէթիւրմէք իւղըն , սօնրա կաքէնտի
 կանընտա կախօտ պաչգա պիրիսինին կանընտա
 չալըլմազ իչիւն չաղըրըր իտի :
 Լինընըն չօճուղըլը կիւնէրի հազըլընտա էիէյի
 ուղուս կաղաըլ , վէ պուստան մազախիմիլը գըս-
 մէն անըն ֆազիր պիր ֆամիլուտան իլէրի կէլմիշ
 օլաըլընը կէօթէրմէք իտի : Պիւթիւն տիյարտա
 պիր բէ'իս փէտէրի օլմազ ինթիմալի հէր քիմ ի-
 չիւն միւսքին օլտա տախի' նատան Թօմըս Լինըրն
 իչիւն միւսքին օլաըլընա գանն էտէրսին հիչ պիր
 քիմսէ ինտանմայաճազ իտի : Մէմէքթէթտէ պիր էլ
 պուլուսմազ իտի քի , օրմանտա քիւթիւքէրտէն
 կախըմըլ օլան օլ խանէտէն գիյատէ պէճիւք պիր
 դաթըն մէքթէպի օլմազա դայր ի միւստախ օլմուշ
 օլտու : Լաքին Լինըրնըն չօճուղըլը իւղէրինէ չօզ
 սէօյլէմէմիգին իքինճի սէպէպի «Չօճուգ՝ աստմիւն
 փէտէրի տիր» հաղիպթըր սըր : Աբրահամ Լինըր-
 նըն քէնտիսին մէվըլընըն կիւնլիւքէրինտէն կօ-
 գարը երէքսէլմէսինին թարըլը Լինըրնըն նէ կիպի
 քէրէսիլէտէն կախըմըլ օլաըլընը կէօթէրտի : Ա-
 նըն պէօյիւք օլմասընըն սէպէպի խարիճտէն գա-
 պուլ էթտիյի մուալէնէթ տէլիլ , անճազ տահա
 գիյատէ անըն թապի'աթընը թէքըլ էտէն 'ուսուր
 օլմուշ սըր :

ՄԱԹՊՈՒՍԹ ՀՈՒՐՐԻՅԵԹԻ
 (Յ. Գ. Գ.)

ՊՈՒ կիւնլէրտէ Շուրա ի Տէվլէթ թարաֆընտան
 թանդիմ , Հէյէթ ի վիւքէլա թարաֆընտան
 թատախ վէ Հէյէթ ի Մէպ'ուսանա 'արղ օլուսան
 Մաթպու'աթ Գանուսը Լա'իհասը մէմէքթէթիմիլի
 շու սիյասի տէվր ի ճէտիտտէ կէնի պիր մէնլիլէ
 կէթիլտիրմիշ տիր : Գանուսը ը կատախտէ օգուսըրըլ ,
 քի «Մաթպու'աթ գանուս տա'իրէտիմտէ սերպէսթ
 տիր» Պու մատտէտէ «գանուս» թա'պիրի , «Աթի-
 տէ կախըլմազ գանուս» մա'նտաընտա օլմազ
 Զիրա աթիտէ կախըլմազ պիր գանուս քիւլիլէն

միւսթեպպիտանէ օլապիլիր, պիք սանսօրլըզ դա-
 նունը ետփրլապիլիր, վէ օ հալտէ Գանունը Էսասի
 թաղերը վէ իպթալ էտիլէպիլիր: Պիլաշիւպէ պու-
 րասնա «գանուն» թա'պիրի իտնորէ ի մէշրութէյէ
 վէ Գանունը Էսասիյէ միւթապըզ օլուպ, հուրրի-
 յէթ ի սիյասիյէյի թէ'մին էտէն հազդ ու 'ատալէթ
 էսասընը իմա էտէր: Հուրրիյէթ աա'իմա հազդ ու
 'ատալէթի, նիզամ ու ինթիզամը Փարզ էտէր:
 Հուրրիյէթիմիզ աա'իմա աա'իլէրին հուզուզը Ը
 թապի'իլէրինէ ըի'այէթի վէ վիճտան ու վէզա'ի-
 Ֆին մաթլուպաթընա մուվաֆադաթը Փարզ էտէր:
 Վէ իշթէ մաթպա'ա հուրրիյէթի տէ պու գայա իլէ
 մէշրութ աըր: Եազմագ վէ թապ' ու նէշր էթմէք-
 լիք, սէօյէմէք վէ ա'գա ի վիճուաը իսթի'մալ էթ-
 մէքլիք կիպի Ֆի'իլէր տիր: Տըլիմի իսթէտիյիմ կիպի
 գուլամապա հուրր իսէմ տէ, անըն իլէ տիկէրինէ
 շէթմ էթմէյէ հուրր աշյիլ իմ: Էլիմի իսթէտիյիմ
 կիպի սալամադա հուրր իսէմ տէ, անըն իլէ գօն-
 շումըն եիւզլունէ վուրմադա հուրր աշյիլ իմ: Քէզա-
 լիք գալէմ հուրր իսէ տէ, աա'իլէրին վէ 'նէյ'էթ ի
 իճթիմա'իլէնին հուզուզընը աա նազարը ի'թիպա-
 րա ալմագ շարթըյէ հուրր աըր: Պու գասաըը
 զաթէն պէտի'ի օլան պիր հազիգաթ օլուպ, պուն-
 տան էօթէ կէշէրէք, մաթպու'աթը պիր թազըմ
 քէյֆի հուտուտ իլէ թահաիտ էթմէք գաթ'իլէն
 թէճվիզ էտիլէմէպ:

Էվէլա. Պու շէյ Խարէ Եշրութիլէլէ. թէ'լիֆ է-
 տիլէմէզ, Ուսուլը մէշրութիլէլէ' էհալլիլի մէմէ-
 քէթին իտարէ ի ումուրընա տա'վէթ էտէրէք, ան-
 լէրին սէրպէսթ պիր սուրէթտէ քէնտի քէնաիլէ-
 րին իտարէ էյէմէլէրինի թալէպ էտէր: Գանուն
 աա'իլէրինտէ մու'ամէլէ էտէճէք օլան հէյ պիր
 քիմսէնին, եախօտ հիշ պիր ճէմի'յէթին ումուրընա
 միւտալէլէյէ հիշ պիր քիմսէնին հազդը կօզ աըր:
 Հիւքիւմէթին տախի հազդը կօզ աըր: զիրա հիւ-
 քիւմէթ քէնտի պաշընա պիր միւ'էսսէսէ օլմայըպ,
 անճագ էհալլինին խըտմէթքեարը օլաըը հալտէ,
 պիթթապի' էհալլինին ըլնինէ գազմէն, էհալլինին
 հուզուզընը թահաիտ էտէմէզ: Են հալտէ էհալլինին
 մուհիմ պիր գըսմընը թէշքիլ էտէն մուհարրիլ վէ
 միւ'էլիֆիլէրին Փա'ալիլէթի նա'գըլ թահաիտ էտիլէ
 պիլիր: Մէշրութիլէթին թապի'ի վէ դարուրի նէ-
 թիճէսի մաթպու'աթըն քեամիլ սէրպէսթիսի տիր:
 Իմաի կա մէշրութիլէթի գապուլ էթմէլի աշյիլ ի-
 տիր, եա տա գապուլ էթտիքաէն սօնրա, մութ-
 լադա սըզը սըզըյա անըն մաթլուպաթընա իթթի-
 պա' էթմէլի իզ:

Սանիէն. Մէյասի հարրէյէլէլէլէ ճա-հաֆադա էրէճէ+
 Էէլէնէլէ Էէֆէլ ճա'իպա'ա հարրէյէլէլէ րէր: Պու կիւն

շու տէվր ի ճէտիտտէ պիլա շիւպէ նիլէ ճիհէթիլէ-
 ճէ հալա տէվր ի իսթիպատատա եաշայօրըզ: Մէհ-
 քէմէլէրիմիզ հալա պօզուզ աըր: մէ'մուրլարըմը-
 զըն չօղու հալա էսքի ըէթիմ աաէմէլէրի տիրլէր,
 մէմէլէքէթին հէր թարաֆընտա, հաթթա տէրունի
 փաթթաթտա սու'ի իտարէ վէ էմիլիլէթսիլլիք ճա-
 րի տիր: փարլամէնթօմըզ չօզ իշ կէօրէմէյօր: Չապ-
 պինէմիզ Էէնի Ֆիլքըլէլէ տահա պարըշամատըլա:
 վէլհասըլ հէր աա'իլէճէ գանա'աթիւքը իշլէլին
 հասա ու հիսապը կօզ աըր: օ տէրէճէ քի ինասն
 նիլէ տէֆ'ա մէյ'ուս վէ պէտպին օլուզօր: Լաքին
 կէճէնին պու գուլմէթինտէն էնճամ հուրրիլէթին
 նուրունա իրշատ էտիլէճէյիմիզէ աա'իլ կէկեանէ
 իւմտիմիզ մաթպու'աթ հուրրիլէթի տիր: Սու'ի
 իսթի'մալաթ հէր հանկը աա'իլէտէ: հէր հանկը
 միւ'էսսէսէտէ վէ հէր հանկը դաթտա պուլուճուր
 իսէ, կազա կազա էֆքեարը 'ումուլիլէյի սիլէրին
 'ալէհինտէ ուշանտըրաճաղըզ, վէ էնճամ մաթպու-
 'աթ էօրսիւ իւզէրինտէ տէօյէ տէօյէ իսթիպատ
 զինճիլէրինի փարէ փարշա էտէճէլիզ: Վազա'ա
 պու մու'ամէլէ վապթ իսթէր, լաքին պունա վէրի-
 լէն վապթ զա'յ օլմազ: էհալլիլի թա'լիմ էտէր: Է-
 հալլի մէմէլէքէթին հաքէմ մէճիլիսի օլուր, քէնտի
 հուզուրընա 'արզ էտիլէն մէ'նէլէլէրի տիլէլիլ
 միւթալա'ա վէ միւլաքէրէ էթմէքլէ վիհնի ալըլը:
 թա'լիմ օլունուր: էհալլի թա'լիմ օլունմատըզճա
 հուրրիլէթ սուրի տիր, զէմանի տիր: իսթիպատ
 սանսօր, իսաֆիյէ, ժուրնալ գափուտա աըլապ,
 տէրնալ կազամըզը թուլթալապ: օ զէման իշլիլ
 պիթմիշ տիր: Հուրրիլէթ ի'լանընա խըտմէթ էտէն
 ճէմ'իլէթալէրին հէր պիրի պիրէր հէյէթ ի միւ-
 թէպպիտէ քէսիլէպիլիլէր: Գանունը Էսասիլի
 իսթիլրատա էտէն օրտուլապ իսթիպատըն գըլը-
 ճընը սալաշապիլիլէր: պու կիւն «Եաշասըն միւ-
 լէթ» տէյիւ նիտա էտէն տուապլապ, կարըն «Եա-
 շասըն փատիշան» տէյիւ պազըրապիլիլէր: լաքին
 էկէր մաթպու'աթ քեամիլէն սէրպէսթ օլուր: Իսէ
 նիհայէթ էհալլինին կէօլլէրի հազիգաթա վէ վէ-
 զա'իֆէ ալըլը տա, պու իսթալապ հէփ իլա'ն է-
 տիլէպիլիր: Լաքին պէր'աքս էկէր մաթպա'աթը
 թահաիտ էտէր իսէք, հուրրիլէթ քէֆալէթիմիզ է-
 լիմիզտէն ալընըր, վէ պիլզ պիշարէ պիր հալտէ
 գալըրըզ:

Սախիէն. Մախա'աթ հարրէյէլէլէլէ լա-հաֆադա էրէճէ+
 պինէֆ ճա'իպա'ա էրէլէն ճա'իպա'ա իլըլէլէ էրէճէ:
 Մաթպա'ա'ա հուրրիլէթինի թահաիտ էտէնլէր մաթ-
 պու'աթըն սու'ի իսթի'մալ օլունտըզընը անըն լէյ-
 հինտէ պիր աշյիլ մազամընտա իրա'ն էտէրլէր:
 կէօյա քի գալէմ սէրպէսթ օլունճա Փատիշան

գործը հիւրմէթսիզ լիսան դուռնալըրը, վիւքէ-
 ւանըն սերպէսթճէ իտարէ ի ուուուր էթմէսինէ մա-
 նիէ հասըլ օլուր, պիր թագըմ դայր ի մէսուլ զէ-
 վաթ էհայլի իզֆալ էտիպ վարալարընը ալըրար,
 վէ սա'իրէ, Պուսիար սոսհիէ տիր. լաքին պու-
 սու'ի իսթի'մալաթըն էօնիւնիւ ալմադ իչիւն հուր-
 բիչէթի թահտիտ էթմէք տէյիլ, անճագ մէպէքէրի
 ինչոհ էթմէք. վէ իչին իչինտէ հալան վար իսէ,
 անը մէյոտանա չըգարմագ իչիւն մաթպա'այը սէք-
 պէսթ պարգմագ լազըմ տըր: Հագիդաթ մութլա-
 գա դալիպ օլուր, անճագ հագիդաթըն քէնտի գուվ-
 վէթինի իզհար էթմէսի իչիւն ֆուրսաթ վէրիլմէլի
 տիր, Հագիդաթա ֆուրսաթ վէրիլմէյիպ, հագի-
 դաթըն կէօրէճէյի իչի' հիւքըլմէթ ճէզա'ի նագտի
 վէ հագա' իլէ կէօրմէք իսթէրսէ, հէմ նա'իլ ի
 մէրամ օլամագ, հէմ տէ մէ'մուրար քէնտիլէր
 տէֆ' ու րէֆ' էթմէք իսթէտիքէրի գուսուրար-
 տան տահա պէօյիւք իսթալարա տիւչէրէր:

Բապէն. Մախոսա'ալը լախոսա' էթմէք վէլէլ քը-
 մն րէ օլա, Գլէլէին 'աբլէ Եօլի-Օր- րէմէ+ րէր: Մաթ-
 պու'աթ առէմիլերին էֆըտարը վէ թէսալվուրաթը-
 նա ճէստա վէրիպ, անը իպգա վէ թա'միմ էթմէք
 վարթոսը տըր: Միլլէթ քէնտի 'ագիլ զըտասընը
 անտէն ալտճագ տըր: Թէֆէքըր էտէնլէր քէնտի
 էֆըտարարընը միլլէթէ թէպիլդ էտէճէքէր, մաթ-
 պու'աթ էհալի արարընտա պուլուճանն հանըլ վէ
 մուզիրը էֆըտարը տէֆ' ու իզպլէ էտէճէք եէնի
 վէ միւֆիտ հագիդաթլարը նէչը էտէճէք տիր: Իմ-
 տի մաթպա'ա հուրբիչէթինի թահտիտ էթմէք,
 միլլէթի պու րուհանի հայաթ վասըթալարընտան
 մահրուճ զըլմագ տէմէք տիր: Պիր առէմին միլլէթէ
 սէօյլէյէճէք հագիդաթլարը վար իսէ, անա Աէնին
 250 լիրան օլմաարընտան սիւքըլմէթ տուր» տէմէք,
 տիկէրինէ Աէն վատիչահա, հա պիր շահգատէյէ
 հիւրմէթսիզ պուլուճանըն, հագասա կիր» տէմէք,
 տիկէրի քէնտի միւթալա'ալարընը գալէմէ պըրքէն,
 «Աճէպա շէօյլէ հագասամ, գանուճնամէնին 30նճը
 հա 37նճի մատտէսինէ մուղայիր օլուր մա փուր-
 նալ էտէն օլուր մը» տէյիւ տիւչիւնմէք, պիրինին
 իսամինին սախթէ րափօրթ վէրմէսի իլէ մաթ-
 պա'ասը պասըլըպ, քեսաղըտարը հողանըլմագ,
 պուլար էհալլինին 'ագիլ հայաթընը թահտիտ է-
 տիլմէսի տիր, միլլէթին տիւչիւնէն զըսմընը զէն-
 ճիրպէտ էտիլմէսի տէմէք տիր: Լաքին մաթպու-
 'աթը թահտիտ էթմէք իսթէյէնլէր ի'թիրաղ է-
 տիպ տէրէր, «Պիլ Գանուճնը Էսամինին 12նճի
 պէնտինի լազվ էթմէյօրըլ, անճագ գանուճն թա-
 պիրինի թա'րիֆ էտիյօրըլ, 2օպ պիր շէյ հաիմա-
 յօրըլ, անճագ պիր իքի գայտ ու շարթ գօյօրըլ»

Լաքին տիգգաթ էյէյէլիմ. պիր սէֆինէտէքի քիւ-
 չիւք պիր ըտիննէ պիւթիւն կէմիյի պաթըրըլ: Փա-
 տիչահըն իսմի, հա միւքէլանըն ի'թիպարը մաթ-
 պու'աթըն էլինտէն ալընը իսէ, պու շէյ սէֆի-
 նէ ի միլլէթի միւչիլը պիր սուրէթտէ րախնէտար
 էթմէք օլուր, մութլագա պիւթիւն կէմի պա-
 թաճագ տըր: Հիւքմտար վէ մէ'մուրիյն իլէ միլ-
 լէթ արալարընտա պիր ֆարգ հա իսէնտէք կէօ-
 րիւլիւնճէ արթըլ մէյոտանտա մէչըութիչէթ վէ
 սամիմիլէթ գալմագ. պիւթիւն մաթպա'ա պիր
 թագըմ մէ'մուրիյնին էլինէ տիւչէր վէ էսքի տէլը
 ի'ատէ օլուճուր:

Մաթպու'աթը պիր ճիհէթտէ թահտիտ էթմէք,
 հըրսը շանա, թամա'ա, իսթլագտաա իփ ու-
 ճու վէրմէք տիր. վէ պիր տէֆ'ա օլուր գուլիլ էլէ
 կէչիլիլէրսէ, արթըլ թէ'արրուղա հուտուսի գօ-
 նուլամագ: Հուրբիչէթի վէ Գանուճնը Էսամինի
 պիլգտէն տէհրէրճէ միւտտէթ էվվէլ վէ սէնէլէրճէ
 տէվամ էտէն մուհարէպլէրտէ տէօքտիւքէրի գան-
 լարը իլէ իսթիհօալ էթմիչ օլան մէտէնի միլլէթիլեր,
 Ինկիլիթերա, Ամէրիգա, Ֆրանսա վէ սա'իրէ, պու
 շէյի պաթէճերպէ կէօրտիւքէրինտէն, պու մաթ-
 պա'ա հուրբիչէթինէ ֆէվգէլ'ատէ էհէմմիլէթ վէրիլ-
 լէր, վէ անա տօգուճանը միլլի կէօլլէրինին պէ-
 պէյինէ տօգուճուլօր կիպի թէլագըլ էտէրէր:
 Մարուֆ Ինկիլիզ շա'իր ի շէհիր ձօն Միլլէթն
 «Մաթպա'անըն Հուրբիչէթի» նամ էտէրինտէ կիւ-
 դէլ տէմիչ տիր: «Հա պիր առէմ էօլտիւրմիւչիւն,
 հա էյի պիր քիթապ էօլտիւրմիւչիւն: Պիր առէմ
 էօլտիւրէն 'ազ սահալի վէ Ալլահըն սուրէթի օ-
 լան պիր մախուղ էօլտիւրիւր, լաքին էյի պիր քի-
 թապ էօլտիւրէն պիլնէֆա 'ագըլ էօլտիւրիւր . . .
 Ֆիլվագը 'իչ պիր 'ասըլ գայ' օլան պիր հայաթը ի'ատէ
 էտէմէք. պէլքի տէ օ պէօյիւք պիր դայ'աթ տէյիլ
 տիր. լաքին րէտտ օլուճմըլ օլան պիր հագիդաթըն
 դպ'աթընը չօպ տէֆ'ա 'ասըլարըն տէվէրանը թագ-
 մին էտէմէզ, զիրա անըն մա'տալմիլլէթի էլիւղիւնտէն
 միլլէթիլեր տիւչարը 'ուգուպէթ օլմուչ արըլար:
 Պիսա'էնայէյի 'ուճուճ իստիստէ մա'լիմ օլան զէ-
 վաթըն տիրի էմէքէրի նէթիճէսինէ գարչը իգամէ
 էթտիլիմիլ թէ'ատտիյաթտան, հախօտ առէմիլերին օլ
 պահարանմըլ, գօգուլանմըլ վէ քիթապըլ շէքլին-
 տէ հըֆզ էտիլմիչ օլան հայաթլարընը եէրի տէօ-
 քիւպ գայ' էթմէքտէն քէմալը տիգգաթլէ ի'թի-
 րաղ էտէլիմ. զիրա պու ֆի'իլ պիր նէվ' առէմ
 էօլտիւրմէք օլապիլիր, վէ պա'ղէն 'ատէթա շէհիտ-
 լիք տիր, վէ էկէր պու ֆի'իլ պիւթիւն քիթապէ-
 թէ թէվէսաիւ' էտէրսէ, պիր նէվ' գաթլը 'ամ օ-
 լուր, քի նէթիճէսինտէ սալթ 'ուճուճըլի հայաթ

Թէլէֆ էտիմիչ օլմազ, անճագ օլ բուհանի գուլ- վէթէ — պէշինճի 'ունսուր 'ատտ օլունապիլէն 'ագ- լա — պիննէֆա բուհա տարպէ էնտիրիմիչ օլուր. պիր թէք հայաթ տէյիլ, լայեմութլուզ ի'տամ է- տիլիր:»

Պինա'էն'ալէյն իւմիտ էտէրիզ քի, Հէյ'էթ ի Մէպ'ուսան միլլէթիմիզէ պա'իս ի 'ար օլան պու Մաթպուլ'աթ Գանուէն լա'իհասընը պիրտէն վէ դաթ'իլէն բէտտ էտէճէք տիր:

ՓՐՈԹԷՍՌԱՆ ԻՆԳՐԼԱՊԸ
(Հ. Մ. Ա. Էն)

15.

Ինքնիւս Լօյօլա-Թրէնի Սինօրը

Կէնճ Իսիանիու սիլահչօրլարընտան իկնաթիօս Լօյօլա 1491տէ տօղմուչ արը: Իսիանիա օրտու- սընտա իֆա ի խըտմէթ ի 'ասքէրիյէ էյլէտի, վէ 30 եաչընտա պուլունսըղը դէման Նավարտա դուհուր էթմիչ օլան պիր գըյամա գարչը օղրաչմագտա ի- տի: Պու սըրատա պէօյիւք պիր ֆէլաքէթէ օղրա- տը: Պիր թօփ կիւլլէսի անըն պաճաղընը խուր- տուխաչ էյլէտի: Ուղուն միւտտէթ սըթմա նէօվ- պէթլէրի կէչիրտիքտէն վէ դայէթ մի'էլլիմ իչքէն- ճէլէր չէքտիքտէն սօնրա, օ արթըզ օրտուտա սա- լա պիր խըտմէթ ի ֆիլիլիյէտէ պուլունսամալաճա- ղընը անպատըղընտան, պուլունս եէրինէ տահա 'ա- լի պիր խըտմէթէ կիրմէքլիյէ դափլ ու գարար էյ- լէտի, վէ խաչըն պիր 'ասքէրի օլտու: 'Ազիզլէրին ահլալը հայաթլարընըն հիքեայէլէրի միւթալ'ատը անը աչը ու չէփէ կէթիրտի, վէ քէնտիին սա- յըզլատըղը պիր սըրատա օ պիքիր Մէրեհմ հազ- գընտա բիւյալար կէօրտիւ: Պիքիր Մէրեհմ անա իլահի պիր մէ'մուրիյէթ վէրիյօր իտի: Օ' քիլիսէ- նին հագիգի պիր էյիլ վէ քիլիսէնին տիւչմէնէրի- նին տիւչմէնի օլմազլըզա գարար վէրտի: Անըն իտտի'ասընճա, քէնտիինին 'ագիտէսի պիր անքէ- րի 'ագիտէսի, եա'նի պէօյիւքլէրէ իթա'աթ, մէ- չազգաթա թէհամմիւլ, վէ չէճա'աթ օլմալը իտի: Օ քէնտի իչինէ էն չէտիտ դահիլալիքլէրին իճրատը իլէ հազըրլանըր իտի: Անըն թա'ամը էքմէք, սու վէ սէպգէտէն 'իպարէթ իտի: Օ' գուչագ էէրինէ եա պիր տէմիր զէնճիր, եա սալ ինսանըն էթինէ պաթան տիքէնլէր դուլանըր իտի: Բէնտիսինէ իչ օլմազ իւզրէ, խասթախանլէրտէ էն մուրտար եարալարըն ֆիթիլ վէ մէրհէմլէքիին տէյիլթիրմէք կիպի միւմքին օլան էն 'ատի խըտմէթի ինթիխապ էյլէտի: Պա'տէհու պիր միւտտէթ պիր մաղարատա վահտէթ վէ թէնահի իլինտէ հաչատը, վէ օրատա օրուճ թուլթուպ տու'ա էյլէտի, թա քի օ Ալլահ

իլէ տօղրուտան տօղրուչա իլիթիլաթ վէ միւքեա- լէֆէտէ պուլունսըղը դաննընա դահիպ օլտու: Բէնտիսինի պու վէճիլէ հազըրլատըգտան սօնրա, քէնտի վիւնընը իքմալ էյլէտի: Իչպու վիւն ինգի- պաթ ու իթա'աթճա էօյլէ պիր տինի օրտու թէ- սիս էթմէք իտի քի, հէր 'ասքէր քէնտի պէօյիւ- յիւնէ իթա'աթ ը մութլագատա պուլունսուլ, վէ քէնտիսինէ մէվանի մազամընտա հիչ պիր բէվա- պըթ ը ինսանիյէսի պուլունսմասըն: Պու ֆիլհադի- դա եէնի պիր մանսաթըր թարիգաթը օլաճագ, վէ իչպու թարիգաթ վէ ճէմ'իյէթ ճիղվիթ շիրքէթի թէսմիյէ օլունսճագ իտի:

Լօյօլա հիսս էտիյօր իտի քի, պու կիպի պիր օրտուընըն ճէնէրալըղընա հազըրլանմազ իչիւն պիր դաչ սէնէ տահա թահսիլ ի միւթալ'ատա պու- լունսմասը մուզթագի իտի: Օ իչպու թահսիլէ 'ա- տի պիր մէքթէպտէ պաչլատըգտան սօնրա, իք- մալ ը թահսիլ էթմէք իւզրէ, Փարիս տարիւլֆիւ- նուընա կիթտի: Պունտան սօնրա եաիքլաճագ իքինճի շէյ օրտուընըն կէօպէյիլի թէչքիլ էթմէք իւզրէ, քէնտիսի կիպի պիր դաչ քիչիլէր էլէ կէ- չիրմէք իտի: Միւմաիլէյն հիսս էտիյօր իտի քի, քէնտի բէֆիլլէրի 'ագիմ գուլվէ ի իրատիյէ սա- հիպի վէ միւմքին իսէ սալգատէ օլմալը իտիլէր: Տարիւլֆիւնուտա Փրանսուա Բնէվիլի իսմինտէ պիր Իսիանիու ապղատէ վար իտի: Լօյօլա անըն թամմ քէնտիինն արատըղը աւեմ օլտըրընը անլա- տը: Օ անընլա տօսթլըզ բապըթմասը 'ագտ էյլէտի, վէ անա տարիւլֆիւնուտա զալէպէ չալըպ մազ- հար ը միւքեաֆաթ օլմասը պապընտա եարտըմ էյ- լէտի: Լտքին մուվաֆֆադիյէթ վէ թէվէճէիւնէ մազհարիյէթի դէմանընտա օ քէնտի քէնտիինէ քէ- մալ ը ճիտիյէթլէ «Պիր ատէմ պիւթիւն տիւնեալը դազանըպ տա քէնտի ճանընը դայ' էտէրսէ նէ իս- թիֆատէ էտէր,» սիւ'ալընը սօրար իտի: 'Ազըպէթ օ ալգատէ թէսլիմ, վէ Լօյօլանըն չակիրտի օլ- տու, վէ ֆիլհադիգէ դահիտիքլէրի ճիհէթիլլէ ա- նընլա բէգապէթ էյլէտի: 'Ազըպէթ օ ալգատէ մէզքիւլ շիրքէթիլն պէօյիւք միսիօնէրի օլտու, վէ խաչը վէ Բ. Մուգատտէսի Հիստիսթանա, Հիստ ատալարընա վէ պա'տէհու ճափօնիա վէ Գօրէայա կէօթիւրտիւ, վէ օրալարտա Ա սէնէ դահրէման- ճա չալըչաղգտան սօնրա ֆէտա ի հայաթ էյլէտի: Անըն վիւճուտը էլինտէ պիր խաչ թուլթուագտա, կէօզլէրինտէ մուգատտէս մէսէրրէթ կէօզ եալալը փարլամագտա, վէ «Սանա թէվէքքիւլ էյլէտիմ, իսէ- ճիլ օլմայալըմ,» քէլամլարընը թէքէլլիւմ էթմէքտէ օլտըղը հալտէ Չին տէնիլլինտէ իսսիգ պիր ատա սահիլ գուլմը իւզէրինտէ սէրիմիչ իտի:

Իշթէ իւք ձիգլիթլէր պէօյէ օլուպ, անլէրին Գաթօլիք քիլիսէսիննէ Էնէմօլյէթլէրի թագաօր օլունմազ տէրէնէ 'ազիմ օլան զէվաթըն պիւր նէվ'ի խալէր: Անլէրին իլէրի կէթիթաթլէրի հարէքէթ' օ զէմանլէրտէ քիլիսէտէ ճարի օլան հէմ ախլադճա հէմ տէ 'ազա'իտճէ կէվչէքլիյէ գարը պիւր հարէքէթ խաի: Պու ստէմլէր տինտար վէ քիլիսէյէ Ֆէտա- քէտար խալէր, զիրա անլէրին զիհնլէրի քիլիսէնին իտաթ'ալարընա ինանաճազ պիւր գալըպտա պուլու- նույօր խաի: «Անլէրին հէփիտի տախի Փրօթէսթան միւսլիսլէրին թագվաաընա, շէվզ ու աթէչինէ, զայրէթ վէ Ֆա'ալիյէթինէ վէ շէճա'աթընա մալիք իտիյաէլէր տէ, անլէրին իսլանը տիկէր պիւր սու- րէթ վէ իսթիգամէթ ալար: Անլէր Ք. Մուգատա տէսին միւֆէսսիթի մագամընտա Օգոստինոսա կէ- րի կիտէճէք եէրտէ, քէնտիլէրէ նիւմուճէ ի իմթիսալ օլարազ 'Ազիզ Ֆրանչիսկոսը վէ գուրունը վիւ- սթա 'ազիլլէրնի իթթիթազ էտէրլէր վէ Փափանըն հիւքմ ու նուֆուզընա պիւր իմանը մութլազլէ իսթինաա էտէրլէր խաի:» Քիլիսէյի ազատ էֆքէտար վէ միւթալա'ա վէ թէպօրիգաթա թէպիմ օլմագ սուրէթիլլէ իսլան էթմէք վէ քիլիսէյէ իթա'աթը մութլազա 'արգ էթմէքիւք — իշթէ Լօյօլանըն թէրթիպ ու փլանը պու խաի, վէ օ իշպու թէր- թիպ ու փլանընտա մուվաֆիթագ տա օլաու: Լօյօ- լա վէֆաթ էթմէգտէն էվլէլ 100լ միւթէճափիզ ձիգլիթ գօլէճլէրն իլէ օլ գօլէճլէրին սայսախտէ պիւր խայը միւէսսէսաթը թա'լիմիյէ թէ'սիս էթ- միշ տիր: Անըն թէ'սիսքէրտէսի օլան բուհպան թարիգաթ վէ ճէմ'իյէթինէ պիլիսէրճէ ձիգլիթլէր տախի օլաուլար, վէ օ էվրօփայը, Աֆրիգայը, Հինտիսթանը վէ Պրազիլիալը 12 ձիգլիթ էյալէթ- լէրինէ թագսիմ էթմիշ օլուպ, իշպու էյալէթլէր- տէն հէր պիրիսինին ձիգլիթ մէմուրլէրի վար իտի վէ քէնտիսի տախի, անլէրին զօմանտանը մագա- մընտա Բօմատա իգամէթ էտիպ, Փափանըն վէ զրալարընքինէ րէգապէթ էտէ պիլէճէք պիւր գուվ- վէթ վէ նուֆուզը գուլլանըր խաի: վէ լաքին պու շայանը տիգաթ մուվաֆիթաղիյէթ' մէգքիւք թա- րիգաթըն սօն մաքիւմիլլէթ վէ խարապիլլէթինէ սէպէպ օլաու: Պիր գաշ նէսլլէր կէչտիքտէն սօն- րա էվրօփա ազվամը մէգքիւք թարիգաթըն հուր- րիյէթ ի միլլիէլէրինէ միւտախէյէ էթմէքտէ օլար- ղընը անլատըղլարընտան, ձիգլիթլէր տէվլէթէ մուղիւր առէմլէր մագամընտա նէֆի վէ թաղրիպ էտիլալէր: Լաքին պու թարիգաթ իպթիտա ի թէչէքքիւլիւնտէ Փափանըն իղն վէ միւսա'ատէսի- նէ նա'իլ օլմուշ (1540), ուղուն միւտաէթ զայէթ 'ալիմ պիւր թէ'սիր ու նուֆուզը իճրա էթմիշ տիր:

Թրէնթ մէճլիսի 1545տէ քիւշատ օլունտու: Գարտինալ Փօփ վէ միյանը Ֆըրգասընա մէնսուպ օլան սա'իր զէվաթ մէգքիւք մէճլիսէ ա'գա խաի- լէր: Անլէր պու մէճլիստէ Բաթիգպօնտա թութ- տըղարը մէվզը' վէ մէսլէքի թութտըլար, վէ միւշ- թէրէք խրիսթիյան պիւր զէմին ի լ'թիլաֆ մագա- մընտա էմա իլէ Բեպքեբն գապուլը լիւզուճընը իտ- տի'ա էթալիէր: Անլէր հալա Փրօթէսթանլարը քի- լիսէ իլէ պարըշարմաղլըրը իւմիտ էտիյօրլար խաի: Լաքին ձիգլիթլէր Լօյօլանըն էվամիրինէ թէվֆի- գէն վար գուվլէթլէրիլլէ իշպու թէքիլիֆէ մուխա- լէֆէթ էթալիէր: Պու միւճատէլէ ուղուն վէ զըզ- ղըն օլաու իսէ տէ, 'ազպէթինտէ ձիգլիթլէր զալիպ օլաուլար: Իթիճա'իյուն Ֆըրգասը զալէպէյի չալար չալմագ, Բօմատա էնքիլիսիոն մաշքէմէսի թէ'սիս էտիլալի, վէ միյանը Ֆըրգա ա'գալարըն- տան պա'զըլարը օլ մաշքէմէնին իւք գուրպանլարը օլաուլար: Պիր գաշ սէնէ Թրէնթ մէճլիսի ին'իգատ էթմէտի իսէ տէ, թէքլար ին'իգատ էթալիյնտէ, անըն իւք իշի Գաթօլիք քիլիսէսինին պագայասընը կէնիտէն թէչքիլ էթմէքիւք օլաու: Քիլիսէյի ախ- լազճա թաթհիր, վէ բահիպլէրին 'ազլի սէվլլէ ի 'իրֆանընը թէրֆի' էթմէք իշլան շէտիտ սա'յ ու զայրէթլէրի պէզլ էտիլալի իսէ տէ, թա'լիմաթճա միւսա'ատէ կէրինէ 'աքս իւլ 'ամէլ վար խաի: Փա- փանըն հիւքմ ու նուֆուզը թաստիգ էտիլալի, վէ քիլիսէնին 'ազա'իտի շէտիտ վէ թէպալի օլունմազ պիւր շէքլ ու սուրէթէ իֆրաղ օլունտուլար: վէ 'ազրպէթ էնքիլիսիոն ուսուլը հերետիկոսըղըն տէֆ' ու իղալէսինէ մէտար օլմագ իւզրէ, սա'իր Գաթօլիք մէմլէքէթլէրինէ նէշր ու թա'միմ էյլէմիշ տիր: Իշթէ պու վէճիլէ քիլիսէ Թրէնթ մէճլիսի վասըթասըրլէ հէմ իսլան էտիլմիշ, հէմ տէ թէ'աս- սիւպլէշտիթիլմիշ տիր: Անտէն սօնրա մէգքիւք քի- լիսէ քէնտի աղըր տախիլինտէ պիւր թարաֆտան թա'լիմաթճա էպքի թէնէվլիւ'իւն պուլունմապընա միւսա'ատէ էթմէտիլի կիպի, տիկէր թարաֆտան տախի ախլադճա կէվչէքլիյէ տախի միւսա'ատէ էթմէտի: Պու քիլիսէ պէլ իթլազ սնը գուրունը վիւսթա Փաթօլիք քիլիսէսի նամըրլէ հատ օ- լունուր: Կէրէք Բօմա Գաթօլիք քիլիսէսի, կէրէք սա'իր պիւր չօգ քիլիսէլէր գուրունը վիւսթանըն Գաթօլիք քիլիսէսինտէն գուրունը էյլէմիշլէր տիր: Իշթէ պու պէնա իլէ էվրօփատա Փրօթէսթան ինգըլապը հագգընտա զայէթ մուխթասար սուրէթ- տէ սէօյլէնիլէն հէքէտէ խիթամ պուլուր: Պու սէր- լէվա ալթընտա հագամաղըմըզ կէլէճէք վէ սօն պէնա'ի մախսուսըմըզտա պու տէվրին 'ումումի նէթիճէլէրինի իճմալ էտէրէք, Ինգըլապըն մու- վաֆֆազըրլէթլէրի իլէ մուվաֆֆազըրլէթսիլլիլլէ- րինի կէօսթէրմէյէ չալըշաճաղըզ:

ՏԵՐՈՒՆԻ ՀԱՅԱՐ

« Կ է վահի հոսեպինճե չեքար՝ » (Գաղ. 2. 2) Պօղոս
 րէսուկ Մուգատտէրին տելալէթիլէ չըգտը-
 ղընը տէմէք իսթէյօր: Ատէմիէր քէնտինի Երուսա-
 ղէմէ պիր մագսէտ իչիւն կէօնտէրմիչէր իտի: Ալ-
 րահըն ֆիքրինտէ իսէ պաչգա պիր մագսէտ վար
 իտի: Քէնտի պիլմէյօր իտի իսէ տէ, Երուսաղէմէ
 թամմ վագթընտա կէլտի: Ալլահ անը օրայա ին-
 սանի, հաթթա ճիսմանի սա՛իդալարլէ կէօնտէրտի:
 Պօղոս պիրինին վէրտիլի ի՛անէյի կէօթիւրիւյօր իմ
 տէյիւ զանն էտիյօր իտի, պէօյիւք պիր քիլիսէ
 մէճիսինտէ պուլունաճաղը խայալընտան պիլէ կէչ-
 մէյօր իտի: Էօյլէ օլաճաղընը պիլսէ իտի, պէլքի
 հիչ կիթմէչ իտի, զիրա Երուսաղէմտէքի պիրա-
 տէրլէրէ մէրպութ օլմագ իսթէմէյօր իտի: Պինա՛նէն
 ալէյի Ալլահ անը օրայա ճիսմանի պիր սա՛իգա իլէ
 զալուզալտը: Պու թէսատիւֆի հալլէրին Ալլահըն
 իչհամը իլէ վուգու՛ պուլտըղընը վագթընտա պիլ-
 մէտի իսէ տէ, սօնրա էօյլէ օլտըղընը կէօրքի: Օ
 հալ ու քէյֆիլէթիլէր քէնտինի Երուսաղէմէ տա՛-
 վէթ էտէն էլիլէր օլտըղընը անլատը, « Կէ վահի
 մուճէպինճէ չըգտըմ » տէտի: Է՛յ ճանըմ, սէնին ի-
 չիւն տէ մէս՛էլէ նիչէ տէֆա պէօյլէ տէյիլ մի տիր:
 Ճ. ՄԵՐԿԷՆՆ

Տօգ. Թէմիլ Լօնտրա եպիսկոպոսը իքէն միւշա-
 րիլէյի պիր կէնճի՛ իճրասը զայթթ չէթին օլան
 պիր իչ իւզէրինէ կէօնտէրտի: Կէնճին տօսթլարը-
 նըն պու մէ՛մուրիլէթի գապուլ էթմէմէսինի կէնճէ
 թավսիլէ էթմէլէրի իւզէրինէ, օ կիտիպ եպիսկո-
 պոսա « Պու մէ՛մուրիլէթի գապուլ էտէրսէմ իքի
 սէնէ պիլէ եաչայամայաճագ իմիչիմ, » տէյիւ ի՛թի-
 րազ էյլէտի: Տօգ. Թէմիլ կէնճին սէօզլէրինի տին-
 լէտիքտէն սօնրա անա չէօյլէ ճէվապ վէրտի, « Լա-
 քին նէ սէն, նէ պէն էօյլէ քիւչիւք չէյլէրի հիսա-
 պա ալմայըղ, էօյլէ տէյիլ մի: » Ճ. Բ. ՄԵՐԷ

ԼՕՐՏ Ձէսթըրֆիլտ Պրուսէլտէ իքէն Վօլթէր անը
 տինսիզ պիր խաթունըն խանէսինէ թա՛ամա
 տա՛վէթ էյլէտի: Սօֆրատա միւսահէպէ Իսկիլթէր-
 րանըն ումուրը սիյասիլէսինէ տէօնտիլիւ պիր
 սըրատա, էվ սահիպի խաթուն, « Մի Լօ՛րտ, զանն
 էտէրիմ Իսկիլթէրրա փարլամէնթօը մէմլէքէթին էն
 զիյատէ մա՛լիւմաթիլ վէ զէքի օլան 5-600 նուֆուս
 առտէմլէրինտէն իպարէթ տիր, էօյլէ տէյիլ մի, » տէ-
 յիւ սիւ՛ալ էտինճէ, միւշարիլէյի « Էվ վէթ, Մա-
 տամ, էօյլէ օլտա կէրէք տիր, » տէյիւ ճէվապ վէր-
 տի: « Ծու հալտէ օ քիմսէլէր իրիսթիյանըղ
 կիպի պաթըլ պիր չէյէ նա՛սըլ օլուպ տա միւսա՛ա-

տէ էտիյօրլար, » տէյիւ սօրտու խաթուն: Լօրտ
 Ձէսթըրֆիլտ ճէվապէն, « Մատամ, զանն էտէրիմ
 անըն սըրը շուրատա տըր քի, անլիլ տահա իր-
 րիսթիյանըղըն էէրինի թութաճագ անտէն էյի պիր
 չէյ պուլամամըղ տըրլար: Պուլուրլարոս պու՛ազըլ
 քիմսէլէրին անը գապուլ էտէճէքէրինէ չիւպէ
 կօզ տըր, » տէտի:

Պա՛ղը գո՛ւալը. — Ե՛յ ճէլիլ Բապալըմ, սէնին
 ճէլալինի պանա կէօսթէր քի, անա թահվիլ վէ
 թէպտիլ օլա պիլէյիմ: Հիւսնիւնէ նազար էտէյիմ
 քի պէն տախի սանա միւշապիլի օլայըմ: Լութֆըն
 պէնի պէօյիւք գըլսըն. մուհապպէթին պէնի մէր-
 համէթիլի գըլսըն. գուլվէթիլիլէ գուլվէթ քէսպ է-
 տէյիմ: Ե՛յ Գատիլ ի մութլագ, պանա օլան մու-
 հապպէթինին մուհագգագ օլտըրընտան տօյալը
 համա էտէրիմ: Ծիւքըր էտէրիմ քի պու էմնիլէթիլ
 էրիւրիլէ պիլիլիմ վէ սէլամէթիլէ ուլույա պիլիլիմ:
 Բէճա էտէրիմ, պու ճէլիլ մուհապպէթ հայաթըմ-
 տա գահիր օլտուն, վէ իման իլէ էրիւրիլէյիմ: »
 « Ե՛ն Ալլահըմ, հայաթըմըն էսասընը սէն թագվիլէ
 էյլէ: Տէրունի առէմիմտէ նուր վէ հագիգաթ պու-
 լունսուն: Գալպիմտէ գուտսիլէթ պուլունսուն,
 վէ հայաթըմ նուրընտա միւրուր էյլէսին: » « Է՛յ րա-
 հիմ Փէտէր, նիյազ էտէրիմ քի, պէն պու տիւն-
 ետատ կէզէր իքէն դալպիմ սէմալաթտա պուլուն-
 սուն: Հայաթըմտա հիսս օլունան խօչ րա՛հնալար
 րուհըմըն Մէլիլին պաղչէսինտէ տօլաչտըղընա չէ-
 հատէթ էյլէսին: Էզէլի վէ էպէտի օլան Չաթը ճէ-
 լիլին էվլատը օլտըղըմա հայաթըմա չէհատէթ էտ
 պիլէյիմ: » « Է՛յ մուգատտէս Փէտէր, հայաթըմըն
 մագսէտէրինի փաքլէ վէ էրիւքսէլթ, էտնա վէ նա-
 լայըղ սա՛իգալար պէնի իղվա էթմէսինլէր, հիսի-
 յաթըմ տա՛իմա նէճիպ վէ հագիգի օլան չէյլէր իլէ
 իտարէ օլունսուն: Տա՛իմա նուրընը թա՛գիպ էտէ-
 յիմ. կօլ չէթին օլտա պիլէ նուրընտան այրըմա-
 յայըմ: » « Է՛յ սէմալի Փէտէր, ինսան հայաթընըն
 նէ գատար գըյմէթիլ օլտըղընը պանա թա՛լիմ էյ-
 լէ: Տիգգաթսըզըղ կա սէֆահէթիլէ գուլվէթիլի
 դա՛լ էթմէյիմ: Մէլէքիւթ Ուլլահըն էյի պաղիւ-
 կիանը մագամընտա պու գուլվէթիլիմ հաքիմանէ
 գուլլանարազ Բապա Յիսուս Քրիստոսըն լութֆըն-
 տա վէ պիլկիսինտէ նէմա պուլայըմ: »

ՍՈՒՀԱՐՐԵՐԱԹ

ԹէՀԶԻՊ Ի ԱԽԼԱԳ
 (Փրօֆ. Ս. Լեւոնեան, Ա. յնլապ)

1.

Հուրրիլէթին մէմլէքէթիմիլտէ պագատը իչիւն
 լաղըմ կէլէն չէրա՛իթտէն պիրի տէ էհալիմիլլին

ախլագճա թէրագղը վէ թէրէֆֆիւ'ի տիր: Չիւնքի հուրրիյէթ նէ' տիր. — Հուրրիյէթ պիր ֆէրտ ի- չիւն այլնաղդտա, պիր ախէրին խտարէսի ալթընտա օլմայարագ քէնտի քէնտինի իտարէ էթմէսի տիր: Իտարէսիդիք եախստ քէնքի մաեհչա եաչամագ տէյիլ, իլլա իտարէ մէրքէղինին պիրուհտէ օլմա- յըպ, տէրուհտէ օլմաաը տըր: Քէղալիք պիր մէմէ- քէթ էհալիսի իչիւն հուրրիյէթ' խտարիճի պիր գուվ- վէթին թէսալլուլթը թաճթընտա օլմայարագ, էհա- լինին քէնտի քէնտինի իտարէ էթմէսի տիր: Կէրէք պիր ֆէրտ իչիւն վէ կէրէք պիր էհալի իչիւն ի- տարէսիդ օլմագ իմքեանսըպ տըր: Հէյէթ ի իճ- թիմա'իյէնին մէվճուտիյէթի իչիւն իտարէ պիր էմրի զարուրէթ տիր. անճագ քի պու իտարէ ճարէն ֆարգը օլապիւր: Մէրքէզ Խաբէճ օլուր իսէ, պէչէր ճիւզ'ի եա քիւլի պիր նէվ' էտարէթ թահթընտա պուլուհուր, լաքին էկէր քաֆիլտէ օ- լուր իսէ, օլ տէմ հուրր օլուր: Մէմէքէթիմիդտէ եաղընտա իլան օլուհմըլ օլան Գանուհ քէսասի- տէ հայաթի վէ գըլմէթի օլան խուսուս' էհալիմի- ղին քէնտի քէնտինի իտարէ էթմէսի տիր: Էֆրէն- ճի Յուրի Չառէն ագտէմ մէմէքէթիմիդտէ հիւ- քիւմէթ էհալիտէն միւթէֆէրրիդ վէ անըն մաֆէվ- ղինտէ պիր հէյէթ ետինտէ օլուպ, էհալի անըն իտարէսի թահթընտա իտի, լաքին թարիխ ի մէղ- քիւրտէն պու թարաֆա հիւքիւմէթ էսասէն էհա- լիյէ կէչտի, իմտի պուհտան պէօլլէ արթըգ էհալի քէնտի քէնտինի իտարէ էտէճէք տիր: Մէ'մուրիյն ի հիւքիւմէթ էհալիսին իսթիխտամ էթտիյի իճրա'աթ մէ'մուրալը օլտճագ, վէ ուսուլ ը իսթիպտատտա մէ'մուրիյնին էն սոն մէրճի'ի պիր շախս ը վահիտ իքէն, պուհտան պէօլլէ էսասէն էհալիսին մէպ- 'ուպարընըն էքսէրիյէթինին իյ յու իրատէթի օ- լաճագ տըր: Իյթէ հուրրիյէթին մէրքէզի վէ հա- յաթի նօգթասը պուրատտա տըր:

Իմտի էկէր հուրրիյէթ էհալիմիդին քէնտի քէն- տինի իտարէ էթմէսի իսէ, տէմէք տիր քի հուր- ռիյէթին պագասընըն էհէմմ շուրուլթընտան պիրի, էհալիսին քէնտի քէնտինի Խաբէյէ մուգթէտիր օլմաաը տըր: Էհալի պու իդթիտարա մալիք իտիյնի պիլ- Ֆի'իլ իսպաթ էտէր իսէ, ուսուլ ը մէչրուլթիյէթ վէ հուրրիյէթ տէվամ էտէր, լաքին մա'ազ Ալլահ էհալիսին իդթիտարաղըլը թէպէյիւն էտէր իսէ, օլ տէմ իսթիպտատ պիթթապի' եինէ մէմէքէթի- միդտէ ի'ատէ օլուհուր: Ալէսաէվիյէ տիյարըմըտա իսթիպտատըն ինտ ի գուլմու թահթընա պէթէք- ըար տիւշմէսի իչիւն, էհալիսին ֆիքը ու գալ- պինտէ իսթիպտատա սօղրու նէֆրէթ վէ 'ատա- վէթ ուլանսըրմագ թարիզինէ միւրաճա'աթ օլու-

նույր: Պու մէսլէք ֆա'լտէտէն իալի տէյիլ, հաթթա լաղըմ տըր. լաքին պէնտէնիդճէ էլգէմ օ- լան շէյ' էհալիմիդին քէնտի քէնտինի իտարէյէ իդ- թիտարընը թէ'մին էյէմէք տիր: Եինէ տէրիդ քի, մա'ազ Ալլահ էհալիմիդ ուսուլ ը մէչրուլթիյէթէ իդ- թիտարաղըլընը իսպաթ էտէր իսէ, օլտէմ իդ- թիտար սահիպի միւսթէպիտէր մուլթաղա զիմամ ը իտարէյէ սահիպ օլուր, վէ եա գատիմ եէրլի իս- թիպտատ պէթէքար ի'ատէ օլուհուր, եա տա էճնէպի միւսթէպիտէր տրասընտա մէմէքէթիմիդ թագսիմ օլուհուպ, թարիխ ի 'Օամանի էնճամա կէլիր:

Մէպէս ի աննէմիդ օլան իդթիտար' պիթթապի' ֆիքըրի վէ ախլագի իդթիտար տըր, վէ ֆիքըրտէն ղիյատէ ախլագի իդթիտար տըր. չիւնքի ուսուլ ը մէչրուլթիյէթ էհալիտէն գուլվէ ի ղիհիյէտէն ղի- յատէ ախլագի սընէթ ու գուլվէթ թալէպ էտէր: Պիր էհալիսին քէնտի քէնտինի իտարէ էտէպիլմէսի իչիւն իդթիդա էտէն իսէսա'իս ի էվվէլիյէ 'աղլի օլ- մագտան ղիյատէ ախլագի տիր, վէ պիղիմ էֆ- քեպըմըճա, էհալիմիդ իչիւն պաչըճա աթիտէ պէյան օլուհան պէչ շէյէր տիր:

1. Պիղիմ իչիւն Եֆրէնա լաղըմ տըր: Պիր շախս ը վահիտ կիպի միւթթէհիտ օլմայան էհալի քէնտի քէնտինի իտարէ էտէմէզ, էֆէնտիմիդ Յի- սուս Քրիստոս տէտի, Քէնտի 'ալէյիսնէ թագսիմ օլուհմըլ օլան պիր հիւքիւմէթ տուրամագ' էվ- վէթ, իթթիհատ գուլվէթ տիր, վէ քէնտի 'ալէյ- հիսնտէ թագսիմ օլուհմըլ օլան էհալի' սիյասի մէվ- ճուտիյէթինի մուհաֆաղա էտէմէզ, Մէմէքէթիմիդ էհալիսին ճիւմէսի ճիսա վէ մէգէպ ֆարգը օլ- մայարագ պու տիյարը միւշթէրէք վաթան ալիլ իթ- թիֆագ մուհաֆաղա էտէճէքէրինի դարարիլըր էթ- մէլի տիրլէր: Թիւրքէր Քիւրքիս Թիւրքէր ի- չիւն տիր» տէյէրէք, ախէր միլլէթլէրի պու տի- յարտա անճագ պիր միւսաֆիր մագամընտա տիւ- չիւնէմէլի տիրլէր. վէ տիկէր միլլէթլէր տէ Թիւրքէրէ գալպէրինին էն կիղլը քէօչէլէրինտէ պիլէ նէֆրէթ, 'ատապէթ վէ ինթիդամ բուհը թա- շըմամալը տըրլար: Պու իքի իսթատան սէլիմ օլմագ ղայէթ 'աղիմ ախլագի գուլվէթ իսթէր, վէ պիդ էհալիմիդտէ պու տէրէճէտէ ախլագի թէրագ- ղը վէ քէմալ օլուղընա վէսպէսէ էտէրիդ: Էհալի- միդէ պու կիւճ իշտէ մու'ալէնէթ էտէր իւմիտիյէ շու իքի նօգթայը իսթար էթմէք իսթէրիդ:

Պիրի, պիղիմ իչիւն 'աղլանտէ վէ հաքիմանէ թարիդ' հիչ պիր միլլէթին պաչալարը իրարճ է- տէրէք, վէ եա անլէրտէն իֆթիլագ էլլէյէրէք այը

սրյասի մէվճուտիյէթ էլտէ էթմէք տէյիլ, անճագ հէփիմիդ պիրիքտէ պիր մուճագամ տէվլէթ թէշ-քիլ էթմէք տիր, Մէվճուտիյէթիմիդի թագսիմ օլունարադ տէյիլ, իթթիհատ էտէրէք թէ՛մին էտէ պիրիքիդ, Իմքեանը վար իտէ, Պօանա-Հէրսէքի տէ էլտէն չըգարմայալըմ, Փանէլափը թէսավվուրը պու տէնիլէն մէպտէյէ միւպահին տէյիլ տիր, չիւն-քի մէսլէքի մէզքիւր անճագ պիր մէզհէպի իլթիրաք ու իթթիհատ սուրէթիտէ միւմքին տիր, վէ սի-յասի պիր գուվլէ ի վահիտ հալինտէ իմքեանսըդ տըր: Թարիխին մէյի աչըգտան սիյասէթի տիյա-նէթտէն թէֆրիդ էթմէք տիր, Սիյասէթին տիյա-նէթ իւզէրինէ միւ՛հտսէս օլմայը գատիմտէ ճարի իտի, ասարը միւթէախըրէտէ թարիխ օլ թէսավ-վուրը բէտաւէտէրէք էօլիւմէ թէսլիմ էթտի, վէ թապիթըն էօլիւմէ թէսլիմ էթտիլինի հիչ պիր գուվլէթ պէթէքրար իհեա էտէմէզ: Պու թէսավ-վուր ասարը միւթէպասըթէտէ Պէօյիւք Շարլըման կիպի պիր զաթըն հէտիտէ պիլէ մուվաֆիադ օլ-մատը, գանտէ գսլտը քի՞ Զօնճի՛ ասարտօ՛ գուվլէ-տէն ֆիլլէ կէլէ:

Տիկերի, պիր գալիմ միլի մէվճուտիյէթիինի մու-հաֆագա իչիւն էհսէն թարիք՝ էֆրատը արասըն-տա տիկեր միլլէթիւրէ տօզրու նէֆրէթ վէ՛ տօտ-վէթ պէսլէմէք տէյիլ տիր, անճագ ախլադի վէ մա՛նէվի սուրէթտէ նէմասընսա սա՛յ էտէրէք, տի-կեր միլլէթիւրտէն կուտուլմայաճագ պիր քէմալէ վասը օլմադ տըր, Ինկիլիլիւր բու ի զէմինին էն իրադ քէօշէրինէ գատար մուհաճէրէթ էթմիլէր իտէ տէ, հիչ պիր հէրտէ քէնտի միլլիյէթիւրինի՛ ալէլ՝ ումուճ գայալ էթմէմիլ տիրլէր, պէր՛աքս պաչգա-լարընը քէնտիլէրէ թէմսիլ (assimilate) էթմիլ տիր-լէր: Պու վազը՛անըն սըրըը պուրատա տըր քի, Ինկիլիլիլ էթթիլա՛ը տէրուհիսի հէման լայէմուլթ օլմադ տէրէճէսինտէ նէմա պուլմուչ տըր, վէ Ին-գիլլիլլէր ճիւմէտէն գիյատէ պիւքըր գավմար իլէ միւսաճատէլի պուլուճմադ մէպլէյինի իթթիխադ էթմիլ տիրլէր: Նէֆրէթ ու՛ ատավէթ պիր իլլէթի սարիէ տիր, պիր տէֆ՝ օ պիր միլլէթէ միւմսպ օլուր իտէ, օլ միլլէթին էֆրատը մէզքիւր մէնզը-պէլէրի սալթ ախէր միլլէ էֆրատընսա տօզրու իս-թիմալ էթմէզլէր, անճագ պիրպիրինէ գարչը տա-խի գուլանմագատ օլուրլար: Իսթէտիլի վազթ մուհապպէթ, իսթէտիլի վազթ՝ ատավէթ էթմէք տա՛իմա ինսանըն հէտ ի իսթիյարընտա տէյիլ տիր: Ստավէթ վէ իֆթիթագ մուզթէզա ի թըյիէթ շէք-լինէ կիրէպիլիւր, վէ օլտէմ ինսան անլէրի հէր մէ-քեան վէ զէմանտա իղճար էթմէյէ մէճպուր օլուր: Էճնէպիլէ նէֆրէթ ու՛ ատավէթի էհսէն ի ֆէզա՛իլ

տէյիլ պիլէնլէր մուհարէպէ զէմանլէրինտէ իլէ եա-րայապիլիլլէր, լաքին ասայիլ վազթլարընտա միլ-լէթին մա՛մուրիյէթ վէ բէֆահընսա իլըտմէթ՝ էտէ-մէզլէր, պէր՛աքս անըն տա իչինտէ նիֆագ ու ֆէ-ստա մէրքէզլէրի օլուրլար: Ս.յնի վուճար կեան-ածը վէ կեան թաթլը սու ազըտամալ, Թարիխ իս-պաթ էտէք քի թապէն վուրուճը վէ գըրըճը օլուր, զասպ ու՛ դարէթէ բաղիպ օլան միլլէթլէր մուճա-րէպէլէրտէ շէճա՛թ կէօսթէրէպիլիլլէր իտէ տէ, ասայիլ վազթլարընտա մուլթագա թէտէննի էտէր-լէր, չիւնքի էֆրատ պիրպիրինի հէյիպ թէլէֆ էթ-մէյէ թէլէպպիւս էտէրլէր:

Զաննը՛ աճիգանէմիզճէ, պու էքի միւթալա՛ս իթթիհատա սըտգ իլէ եափըչմաղա քեաֆի տէլիլ-լէր տիրլէր, Իմտի անը էլտէ էյլէմէք իչիւն էհա-լիմիլին ախլադի թալիմի՛ խուսուսընտա էլտէն հէր կէլէնի տիրիլ էթմէմէլիլիլ: Հուր իլլէթին մու-հաֆագատ իլէ թէրագը՛ անճագ իթթիհատ իլէ միւմքին տիր, վէ իթթիհատ վէ թէրագը ճէմի-լէթի՛ իսմինտէն միւսթէպան օլտըղը իւզրէ, պու խուսուսը էյի ճէզմ էթմիլ կէօրիւնիլօյր:

2. Հուրիլլէթիմիլլիլ պագատը իչիւն պիլէ հի-պիլլէ լազըմ տըր: Բիյա, միւտանանէ վէ գալպ վիօլիթիլա հիւքմըն օլտըը հէրտէ էֆրատ հէք-տիկէրինէ իւմն ու իթիմատ էտէմէզ, վէ պինա-պէրին իթթիհատ տա օլմադ, իթթիհատ մութ-լազա իթիմատտան սօնրա կէլիլ: Անտէն տօզար վէ անըն իւզէրինէ գա՛լիմ տիր: Տօզրուչու սէօլ-լէմէք էպլէնիլք վէ քիզպտէ մէհարէթ մուվաֆիա-պիլլէթին անախթարը տէյիլ թանըլան պիր տի-յարտա, իթթիհատըն չիմէնթօսու օլան իթի-մատըն ֆըգտանը հիւզիւնտէն էհալի գուճ կիպի տաղընըդ օլուր, պինա՛էն՝ ալէյի վաթան ու հուր-րիլլէթիւրինի մուհաֆագա էտէմէզլէր. տահա տօզ-րուսու պէյն էլ էֆրատ իւմն ու իթիմատ օլմայան հէրլէրապէ՛ թալմա՛ ճանդաղընտա նէ՛ս միլլէյէթ վիւ-ճուան՝ կէլլէր վէ նէ՛ վաթան՝ օլուր: Թիտի մէմ-լէքէթիմիլլիլտէ՛ Իպաթէ՛սիլ «Արթըգ միւսավաթ օլտը՛ ճինս ու մէզհէպ ֆարգը գայմատը» տէտի-յինտէ խրիսթիյան էհալի պուճա իթիմատ էտէ-պիլմէլի: Վէ խրիսթիյանլար տա «Արթըգ հէփիլիլ Օմանլը օլտուգ, վէ անըն իլէ իֆթիխար էտէ-րիլ» տէտիլլէրինտէ հիսսիյաթը տէրուլլէ-րլինն սատըղ թէրճէմանը օլմադ կէրէք տիրլէր: Սաղընալըմ, օլմայա քի հէնի բէթիմ գաթէն մէմ-լէքէթիմիլլիլտէ մէվճուտ օլան բիյա վէ միւտահա-նէնին իւզէրինէ պիր մըզտար տահա իլալլէ էթ-միլ օլմայա. չիւնքի արամըզտա անլէրտէն գաթէն պիլիլ խարապ էտէճէք գատար վար իտի: Ճիտալի

գանձը ընդուն խիլաֆընտա օլան պիր խուսուսա,
 «Պէլի, պէլի էֆէնտիմ» տէյրէք թաստիգ էթմէք
 մէհարէթ ու նէղաքէթ տէյլի, տէնակէթ տիր, վէ
 հափմայաճաղըմըզ հախօտ հափմայաճաղըմըզ
 պիր շէյի, «Փէք էյի էֆէնտիմ, փէք էյի» տէյի-
 վատ էթմէք սըրֆ տօլանտըրըճըլըզ տըր: Պիր
 ֆէրտին երգիւնէ իֆրաթ տէրէճէտէլաւէնա ու
 թագիմ էթմէք, վէ արգասընտան ախնիսէ վէ ալ-
 րէթինէ սէօյմէք 'իւմ ի սիւլիւքըլ էօյրէնմիշ օլմագ
 տէյլի, անճագ թէտէնի' էմրինաէ ինտանիյէթի
 պիթիտիքտէն սօնրա հայվանըզտան տա աշաղը
 էնմիշ օլմագ տըր: Արամըզտա ճիտտիյէթին հիւքմ-
 րան օլտըղընը գապըմըզ իլէ 'ամէլիմըլին եէքտի-
 կէրինէ միւթապագաթը իսպաթ էթմէլի տիր: Կէ-
 րէք ումուրը սիյատիյէտէ վէ կէրէք ումուրը
 թիւճճարիյէտէ եալան սէօյլմէք պիր աշագըլըզ
 տէյլի թանըլմալը, վէ եալանճըլըզ գօրգաղըղընը
 միւմըին իսէ, հիշ պիր քիմաէ քէնտի նէճապէթի-
 նէ սըղաղըմամալը տըր: «Օմանըլ փօլիթիգատը»
 թապիրինի ըիյաքեալըլըզ վէ միւտանէնէ մանա-
 սընտան ազատ էաիպ, սատագաթ ու ճիտտիյէթ
 իլէ թէթվիմ էթմէլիլիզ: Սուրէթ ի դահիրէտէ հէր
 քէսէ տօսթ օլմագ, հաղիդաթը հալտէ իսէ հիշ
 պիր սատմին խայրընը իսթէմէմէք, մէմէքէթի-
 միլըին պիր սըֆէթ ի մախուսէտի օլմագտան իսէ,
 տիյարըմըզտան նէֆի էտիլմէլի տիր:

ԿՐԻՖԻԹ ՃՕՆ

1.

1907 Նոյ. 6տա Ամէրիգանըն էճնէպի տիյարլար-
 տաքի միսիօնէր շիրքէթլէրինին մուրախիսասլարըն-
 տան 'իպարէթ պիր հէյէթ Նիւ Եօրք էյպէթինտէ
 վագը' Եօնըրը շէհրինաէ Տր. Կրիֆիթ Ճօնըն հանընա
 կիտիպ հուզուրընտա պիր նութգ իրատ էյլէտիլէր:
 Միւմայիլէյի Չինէ կիթմէք իւզրէ պիր դաշ կիւն-
 տէն Եօլալ չըգաճալը իտի, վէ յոգուսը թիսէլէր միւ-
 մաիլէյի Չինաէ իճրու թիտիյի ըւզոգիլէ 'ամիպ
 իտէն տօլալը անա պէյանը, թէշէքքիլէ թիպէյէ
 վէ Ուզուրլար օլտուէն տէմէյէ կիթմիշէր իտի:
 Կրիֆիթ Ճօն Չինէ 1833տէ կիթտի: Միւմաի-
 լէյի Ուէլզ մէմէքէթինաէ Սոււանսիտէ 1831 Դեկտ-
 Ատէ տօղմուշ իտի: Ճօն սէքիզ այլըզ օլտըղը
 վաղըթ անըն վալիտէսի գօլէրատան էօլտիւ, վէ
 փէտէրինին զըզ գարնտալը, հա'նի հալասը անը
 քէնտի մուհապպէթ վէ հիմայէսի թահթընա ալտը:
 Ճօն պէշըքտէն բուհանի պիր մուհիթ իշինտէ հա-
 շատը, Օ տէմիշ տիր. — «Պէն սէքիզ հաշընտա
 իքէն տինի տէրին թէ'սիրէ մագհար օլմուշ ըմ Պիր
 Փազար կիւնիւ սապահը Սոււանսիտէ Աքննեղքը

'իպատէթիսանէսինտէ մանֆիլտէ (վերնատուն) օ-
 թուրմըզ օլարագ քիլիսէնին Ա'շա ի Բապպանի ա-
 յինինի իճրա էթմէքտէ օլտըղընը կէօրտիւմ: Օրա-
 տա տուրուպ աշաղըտա վուգու' պուլան շէյլէրի
 սէյր էթտիյիմ սըրատա, քիլիսէյէ տախիլ օլան
 հէմշիրէմ Մարիամըն մինպէրէ տօղրու կիթտիյինի,
 վէ քիլիսէնին չօպանընըն անըն սաղ էլինի թութ-
 տըղընը միւշահատէ էյլէտիմ: Տէրհալ ֆիքրիմէ
 պիր թագըմ սիւ'ալլէր կէլտի: Հէմշիրէմ պէօյլէ
 'ալէնի սուրէթտէ քիլիսէյէ նի'շիւն ա'զա օլույօր:
 Եկէր պու շէյ անըն պօրճու իսէ, 'այնի շէյ պէնիմ
 տէ վագիֆէմ տէյլի մի տիր: Եկէր օ Ա'շա ի Բապ-
 պանիյէ միւշահաղ օլմագլէ տօղրու պիր շէյ էտիյօր
 իսէ' պէն միւշահաղ ճիմամագլէ հանըլը էթմէյօր մը
 իմ: Անըն էթտիյի կիպի պէնիմ ա'պախի քէնտիմի
 Ալլանըն խըտմէթինէ վագիֆ էթմէքիլիմ պանա
 պօրճ տէյլի մի տիր:»

Անճագ սէքիզ հաշընտա օլտըղը հալտէ Կրիֆիթ
 քիլիսէյէ դապուլ օլուէտու: Պու գտտար կէնճ
 հաշընտա օլտըղընը նալտըղը իշիւն ապա փէշիման
 օլմալը: Օն իքի հաշընտա իքէն Օնլինաէ պիր
 տիւքքեանտա իշիւմէյէ կիթտի, վէ Օն տէօրթ հա-
 շընտա օլտըղը, հալտէ քէնտի իլք վա'ղընը օրատա
 իրատ էթտի, Լաքին տահա վա'ղ էտէճէք դատար
 պէօյիւք օլմատըղընը, վէ թա'լիմ ու թէրպիյէյէ
 միւհթիմ օլտըղընը հիսս էյլէտի, ամմա Օն ալթը
 հաշընտա թէքրար վա'ղ վէրմէյէ պաշլատը, վէ քէն-
 տի իլք վա'ղը Բօմ. 1. 16տան «Բրիտտուսըն պէ-
 շարէթիլտէն տօլալը ութանմամ», քէլամը իւզէ-
 րինէ իտի: Անտէն սօնրա ճէնուպի Ուէլզտէ տէ-
 վամ իւզրէ վա'ղ էտէր իտի, վէ Չօճուգ Վա'ղը նա-
 մըյլէ մա'րուֆ օլտու: Պիր աղ սօնրա Մր. Ճէքըլզ
 իլէ մու'արէֆէ փէյտա էթտի քի պուզաթ Սոււան-
 սիտէ վա'ղ օլմաղա կէլմիշ իտի, վէ 1850տէ միւ-
 մայիլէյին էլլըլէ գօլէճէ կէօնտէրիլտի: Քէնտի
 վէլինիմէթի հպգընտա Տր. Ճօն շէօյլէ տէմիշ տիք:

«Միւմաիլէյի դալի մէպտէ վէ գուսուրսըզ
 էքվասֆը զաթիյէ սահիպի իտի: Անտէն տահա
 գիյատէ թագտիս ի նէֆա էթմիշ: միւսթագիմ իւլ
 աթվար վէ շէվզ ու զայրէթլէ տօլու պիր սատէմ
 ապա կէօրմէմիշ իմ: Եօյլէ պիր սատէմ իտի քի,
 պիր շէյին հազգ օլտըղընա քեամիլէն դանմատըզճա
 ապա հարէքէթ էթմէզ, վէ դանտըղընտա տախի
 քէնտիսինի օլ շէյտէն նէ տիւնհանըն, նէ տէ ճէ-
 հէննէմին գուվէթլէրի կէրի թութամաղալը
 իտի: Անըն էվսաֆը զաթիյէսինին պէլի ճիհէթի
 էյլիլը օլուպ' պու ճիհէթ անը սա'իլէրտէն թէֆ-
 րիզ վէ թէղէին էտէր իտի: Միւմաիլէյի հաղիլի
 պիր տօսթ տախի իտի: Պէն անտէն ղիյատէ հա-

գրգռ պիր տօսթա մալիք օլմառղըմ կիսի՝ անճաղ պիր դաչ տօսթլարըմ անըն գատար հաղիզի տօսթլար խոխլէր : Միւմախլէյն պանա փէտէր , գարընտաչ վէ տօսթ խոխ , վէ արամըղտա օլանն 'ալագաթա անըն կէվմ ի վէֆաթընա դատար սըգը , խալիս վէ մուգատտէս պիր 'ալագա խոխ : Պէն պիր քիւչիււք կէնճ իքէն , անըն ֆիքրիմէ իլգա էթտիյի մէպտէլէրի պէն տա'իմա պէնիմ էն պէօյիւք միււթիմ մագամընտա թութմուշըմ ։»

Քիւչիււք վա'ըղըն էն պէօյիւք արգուսը Ոււէլլ մէմէքէթիինն պէօյիւք վա'ըղարընտանն պիրիսի օլմաղ խոխ , լաքին Պրէքին գօլէճինտէ անա միսիծնէր օլմաղ ֆիքրի կէլտի վէ հազտըղընա կէօրէ , «պանա միսիծնէր արգուսը կէլտիյինտէ , վէ պէնիմ պիւթիւն գալպիմի գապթ էթտիյինտէ , անտէն տահա տունն օլանն արգու օրատանն չըգտը վէ տալս կէրի կէլմէմէք իւզըրէ չըգտը : Պու խուսուս պէօյիւք պիր զալէպէ խոխ , վէ պէնիմ բուհըմ իւզէրինն չալընտան էն պէօյիւք զալէպէլէրտէն պիրիսի խոխ , վէ անըն իչիւն պէն Ալլահա հաղիզաթէն չիւքրանիյէթ 'արզ էթմէքտէն ֆարիզ օլմամըղըմ՝ տէմիչ տիր :

Անըն պէօյիւք արգուսը Մատակասգարա կիթմէք խոխ : 1854տէ օ՝ «Պէնիմ ֆիքրիմ Մատակասգարա տըր : Լաքին էկէր չիրքէթին տիրէթօրլարը պէնի տօղրուտան : Չինէ կէօնտէրմէյի թէքրիֆ էտէրլէրտէ իչիմ պիրազ կիւճ օլուր : Վազա'ան Չինէ փէք 'ալա պիր մէմէքէթ իսէ տէ , օրայա կիթմէյէ չօգ հէվլէսիմ եօգ տըր . կինէ տէ էկէր Մատակասգարա կիթմէքիյիմ իմքեանսըզ իսէ , նէրէյէ օլտա կիտէրիմ , ֆարզ էթմէզ ,» տէմիչ տիր :

Տէյիկա Լիվլինկսթըն Չինէ կիթմէյէ արգու էտէր խոխ իսէ տէ , Ալլահ անը Ա. ֆրիգայա կէօնտէրտիյի կիսի , կրիֆիթ ձօն տախի Ա. ֆրիգայա կիթմէյէ արգու էտէր խոխ իսէ տէ , Օ անը Չինէ կէօնտէրտի : Անէլէր սօնրա Չինտէ շէօյէ հաղտը . «Պէնիմ Չինէ կիթմէյէ Ալլահ թարաֆընտան թախին օլունմըլ օլտըղըմը Չինէ կէլտիքտէն ազ վագթ սօնրա հիսս էթտիմ , թագրիպէն պու էլլի սէնէլէր գարֆընտա պէնի պու մէմէքէթէ կէթիբէն Ալլահըն խայրը մուգատտէրի իչիւն , անա 'արզ ը չիւքրանիյէթ էթմէքտէն տալա ֆերագաթ էթմէմիչիմ տիր : 1855տէ Շանկհայա վասըլ օլտըգտան սօնրա Մատակասգարա հախօտ սա'իր պիր եէր իչիւն ասլա արգու էթմէմիչ իմ : Չին , խրիսթիյան օլմայան սա'իր հիչ պիր մէմէքէթին էթմէտիյի տէրէճտէ պէնիմ բուհըմը տօլառըմըլ , գուվվէ ի միւթէխայիլէմի թահրիք էթմիչ , վէ պէնիմ գալպիմի ճէլպ էլէմիչ տիր :» Ալլահ Լիվլինկսթըն իչիւն տէ ձօն իչիւն տէ էն խայրըսը նէ օլտըղըմը էյի պիլիւր :

1855տէ եօլա չըգտըղընտա Տր . ձօն կիւզ կիրմի կէտի կիւնտէ Շանկհայա կէթիչտի , լաքին վազթը սայ՝ վէ իզտամէլէ իսթի'մալ էթտիմ : Շանկհայա չըգտըգտան սօնրա օրատանն շէօյէ հաղտը .

«Օգրիմտօրն տալղալարը իւզէրինտէ օգուճագ , միւթալա'ա էթմէք չօգ գօլայ աչլի տիր . լաքին կօլունը պուլուպ ազ չօգ միւթալա'ա էտէր խոխ , Ժողովական Աստուածաբանլարըն նութղարընն ճիւմէսինի տախի օգուտըմ , շէօյէ քի էփէյի իմի իլահի ճէմ՝ էթմիչ իմ , Հէնրի Բօճըրսըն իւզ ճիտտէն 'իպարէթ օլանն մէգալէլէրինի , Մաքուլէյին էտէրլէրինտէն իքի ճիլտ , Պարնզըն Վահի քիթապը հագգընտան օլանն թէֆսրիինի , Հէթչէլին 'իլմ ի հէյէթիինի , Միչըլըն 'իլմի հէյէթիինի , իսլիմ մաքրիտա սը հագգընտա պիր պէօյիւք ճիլտ , 'Բարիէնթըրըն 'իլմ ի Թէշրիինի , 'իլմ ի քիմես , էլէքթրիգ , մըղնաթըսիյէթ , մաքրիտա վէ 'իլմին սա'իր , չիւպէլէր հագգընտա քիթապար վէ իսաֆիֆ մատտէլէրտէն պահիտ քիթապար օգուտըմ : 'Իպրանիճէ ֆ . Մուգ . ին վէ Եունանիճէ Ահաը ճէտիտին պա'ըր գըսլարընը օգուտըմ , վէ մաթիմաթ իղանըն պա'ըր 'ալի չիւպէլէրինի միւթալա'ա էթտիմ : Ետէյէ քի կէօրիւլէճէյի իւզըրէ , պէնիմ վագթըմ պօշընա կէլմէմիչ տիր : Չանն էտէրիմ չիմտի սօն տէֆ'ա սիղի կէօրտիլիւմ վագթտան զիյատէ պիր շէյ պիլիլիմ : Պունըլարըն ճիւմէսի տէ իլէրիտէ պանա ֆա'իտէլի օլաճագլար տըր : Պէրապէր պա'ըր իլմի քիմեսայա մախուս ալաթ ու էտէվաթ , պիր էլէքթրիգ մաքրիտա , պիր խուրաէպին վէ պթէրէքօի ալտըմ վէ իլէրիտէ պու շէյլէր հագգընտա Չինլիլէրէ պա'ըր էֆքեար վէրէպիլիլիմ : Պիր . միսիծնէր 'արալարընտա չալըշաղը գալմըն տա'իրէ ի մէտէնիյէթէ կէլմէսինի ունութմաճալ տըր ։»

Օլ կիւնլէրտէ Շանկհայա ֆէնա պիր շէր խոխ : Եիմտի օլ շէրինն պալըճա գըսմը տիւնեսատա հէր հանկը պիր շէր գատար սըհէթէ միւսա'խտ օլանն պիր շէր տիր , լաքին օլ վագթ կրիֆիթ ձօն շէօյէ հագգընտա տըր : «Շանկհայա շէրի տիւնեսատա էն մուրտար շէրլէրտէն պիրիսի տիր : Անըն փիսլիինի հիչ պիր շէյ իլէ մուգալէստէ էտէմէմ : Եիւպէլիլ Չինլիլէր փիսլիք ճիւլէթիլէնամտար տըրլար : Անլիլէր թէմիլլիլէ զիյատէսիլլէ միւլիթամ տըրլար : Եիւքրիլէր օլտունն քի պիլ շէրինն խարիճինտէ սաքին օլուշօրըլ ։»

Պու կէնճ միսիծնէր քէմալը կէրմի իլէ լիսանն էօյրէմէյէ պալտաղ : «Չին լիսանը զայէթ մէֆրէթ պիր շէյ տիր : Օլ լիսանը թահսիլ էթմէնին փէք կիւճ օլտըրը հիչ պիր էվրօփալընըն անա սահիլ օլաճագ տէրէճէտէ քեսամիլէն անը էօյրէնէմէմիչ օլտըղընտանն պէլլի տիր : Օլ լիսանը թահսիլ էթմէյէ փէք արգու էտէրիմ . պու շէյ պանա հիչ օսանը մուճիլ օլմաղ : Անըն կիւճիլիւ սնա զալիպ կէլմէք իչիւն անճագ պէնիմ արգուսը տահա զիյատէ արթաղըր : Պու լիսանա զալիպ կէլմէք ուղտուն վէ մէրտանէ միւլմախէտէյէ միւլմաճալ տըր : Պու լիսանը պիր էճնէպի նէ գատար թահսիլ էտէ պիլիլ իսէ , օ տէրէճէտէ թահսիլ էթմէք իսթէրիմ : Պունտան էքսիք պիր շէյլէ խօշնուտ օլմայաճագլըմ ։» տէյիւ հազմըլ տըր :

ՅՈՒՌՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ
Տ Ա Ի Ե Լ Ի Յ Է

Մեյն-Մասն Բեյնիսին 27ին Ե Երեւոյն ը 'սոսո-ժո-ժ-
կէչէն ճիւմ'ա երթէսի կիւնիւ վուգու' պուլան
պու մէճիխատէ կալընըզ պիր մէս'էլէ, կա'նի վիւ-
քէլատան պա'զըլարընըն թէպախլէրի հապգընտա
Սատրա'գամըն իսթիճվապը մէս'էլէսի մէվզու' ը
պանս ու միւզաքէթէ օլմուշ սըր: Օ կիւն մէճիխ
տանհա ինիգաա էթմէտէն պիւթիւն մէս'ուսան
հիտտէթ վէ 'ասապիյէթ իյինտէ պուլոււնուջօրլար,
վէ քէնտիլէրին պու հիտտէթլէրինի պիրան էվվէլ
սըչարը տէօքմէք իսթէյօրլար իտի: Միւզաքէրա-
թա պաչանըր պաչանմազ հէր թարաֆտա փա-
թըրտըկ իւրիւթիւ տէ պաչատըր Մէս'ուսանըն էք-
սէրիյէթիմտէ Բեամիլ փաչալը մէվզը' ի իվթիտար-
տան պիրան էվվէլ տիւշիւրմէյէ պիր արգու կէօրիւ-
լիւջօր իտի: Եթիպէր պիրէր պիրէր ուզոււն վէ
հադիգաթէն մուհաքէմէլի, էսապը նութղար օ-
գուտուլար: Անէր' մէմլէքէթին մուխաթարայա
մա'րուզ օլտըղընը պէյան, վէ Սատրա'գամըն հէ-
ման օ կիւն կէլիար պու 'ալլ մէս'էլէսինէ տա'իր ի-
զահաթ ը մաթլուպէյի վէրմէսի լիւզոււմընը իտտի'ա
էթտիլէրի հալտէ, Սատրա'գամ փաչա մէս'ուսա-
նա կէօնտերտիյի թէպքէրէտէ «Հէյէթ ի վիւքէլա-
նըն թա'տիլինի միւսթէլզէմ օլան էսպպա հադըն-
տա պիւզաթ մա'լիւմաթ վէրմէք իսթէր իտիմ:
Հարպիյէ նազըրընըն թէպէտտիւլիւ հալլ ու ֆաս-
լըյէ օլտըչմագտա պուլոււնտըղըմըզ մուհիմ խա-
րիճի մէս'էլէրիմիղէ շիտտէթ ի թէ'ալլիւզլի օլտը-
ղընտան, պու կիւն իզահաթ ը լազըմէ վէրիլմէսի-
նին մէնաֆի' ի մուզատտէսէ ի վաթանա իրաս է-
տէճէյի տէրքեար օլան մագարրաթ սէպէպիյէ ի-
զահաթ ը մէպքիւրէյի էօնիւմիւզաթէր Զարչէնպի
կիւնիւնէ թա'լիպէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմուշ սըր»
ճէվապընը վէրմիշ տիր: Բէպալիք Սատրա'գամ'
հարպիյէ նազըրը Բիզա փաչալը թիզա վէ մուզաֆա-
զաթըյէ Մըսրա գօմիսէր թա'լիին էթտիլինի, պահ-
րիյէ նազըրը 'Արիֆ փաչանըն իսթի'ֆա էյէտիլինի
թէպքէրէսիլլէ պէյան էթտիյի հալտէ, էօթէտէն
Բիզա փաչա պու իֆատէյի ըլմալն ճէրհ, 'Արիֆ
փաչա տա փրօթէսթօ էտիյօր իտի: Մէս'ուսան
ա'զաքընտան Դօզմիտի, Զօնրապ վէ Լուսթի պէյ
էֆէնտիլէր պաչ վէթիլլէրին հէր կէրտէ նազըրլարը
տէլիտիրմէյէ, կէնիլէրինի թա'հիսնէ սէլահիյէթտար
օլտըլարընը, անըն կէլիպ մէս'ուսանա իզահաթ
վէրմէյէ գանոււնէն մէճպուր օլտըղընը, ֆապաթ
Դանոււնը էսասինին 38ինճի պէնտի ահքեամընճա

նազըր սիլէր իսէ, իզահաթը պաչապ պիր կիւնէ
թա'լիպ էտէ պիլէճէյինի, վէ պու պապտէ իսթի-
ճալըն մուզաֆըզ ը հալ ու մասալահաթ օլամայա-
ճաղընը, պիր հէյէճան, պիր գալէհանտան պահպ
օլոււնուջօր իսէ տէ, Իսթանպօլտաքի օրնոււմը-
ղըն, գօմանտան 'ասքէրլէրիմիղին պու պապ-
տէ պիր թէ'միւնաթ ը գալթիյէ թէքքէլ էթտիք-
լէրինի պիւտիրմիլէր տիր: Իսմա'իլ Հազըր
պէյ Սատրա'գամ փաչանըն մէճիսէ կէլմէմէք
իյիւն տէրմիյան էթտիյի սէպէպիլէրին վահի օլ-
տըլարընը, նազըս պիր գապիսինին նէ սալահի-
յէթլէ պիր գարար վէրմէյէ չալըչաճապընը պէյան-
տան սօնրա, «Մէլա'իյէթի վարըմըչ, մէս'ուլիյէթի
քէնտիսինէ 'ա'իա իմիշ, Փէք ա'լա, մէս'ուլիյէթի
իւզէրինէ ալտըգտան սօնրա, օ վուզու'աթ գու-
հուրա կէլիստէ, պիզ մէս'ուլ օլմայաճապ մը իզ
Պիզէ 'Նի'իւն թէպայէրուտաթ ը լազըմէյի իթթի-
խազ էթմէտիսիլ,» տէյիւ սօրմապլա'ր մը,» աէմիշ
տիր: Պա'տէհու ի. վէ Թ. ճէմ'իյէթիլին Նուսիւֆ
'իլզէտտիին իճլաս իյիւն օլան ըրիվայէթին մուսան-
նա' օլտըրը տալի անաչըլտը Մուսթաֆա 'Ասիմ
էֆ. պու ըրիվայէթի կէմիլիլէրլէ ճէրհ ու թէքիպ
էյէտիյի զէման ճէմ'իյէթ ի միւսթէրէմէյէ մէնսուպ
մէս'ուսանըն քեաֆֆէսի Գանոււնը էսասիյէ սա-
տըլ գալտըգճա Զաթ ը չահանէյէ թապլ' օլաճապ-
լարընը 'ալէնէն վէ տէֆաթիլէ սէօյէտիլէր: Բեա-
միլ փաչա մէս'ուսան մէճիլիսինտէն մէճիստէ իս-
պաթ ը վիւճուտ էթմէսի իյիւն քէնտիսինէ կազը-
լան 3 թէպքէրէյէ իճապէթ էթմէտիլինտէն Բեամիլ
փաչա գապիսինէ 8 ըյէ գարը 198 ըյէ իլէ ի-
թիմատըղըզ պէյան էտիլտիլինտէն գապիսնէ իս-
թի'ֆա էթմիշ տիր: Բեամիլ փաչա Մճի'օրըն մու-
խապիլիլլէ վուգու' պուլան միւլապաթընտա տէ-
միշ տիր քի, «Պիր նազըրը վէ կա պիր մէճիսի
վիւքէլա ը'իսինի տէրհալ իզահաթտա պուլոււն-
մագա մէճպուր էտէճէք հիշ պիր գուվլէթ կօդ
տըր: Պոււնտան մա'տա Դանոււնը էսասինին 38նճի
մատտէսի տէ պու ֆիքըրի միւթէգամմին պիր:
Ելմի իզահաթը թէ'իսիր էթմէքլիլիմ Դանոււնը
էսասի ահքեամընա մուզաֆըզ սըր: Հալ պու քի
մէճիսի մէս'ուսան պու թէ'ալիլի գապուլ էթմէ-
յէրէք Դանոււնը էսասիյէ մուզայիր հարէքէթ էթ-
միշ տիր: Իտարէ ի մէշրութէյի թէ'սիս էտէն օր-
տու տըր: 'Աճէպա ճէմ'իյէթ պու գուվլէթի էլէ
ալարագ հիւքիւմէթէ ճէպըն իճրա ի նուֆուլ. է-
տէրէք իսպլֆ ու հիրապ սա'իգատըյէ հիւքիւմէ-
թի' մի էլտէ էթմէք իսթէյօր: Փազաթ պէնիմ ֆիք-
րիմճէ պու գուվլէթ փատիչանըն տըր: Մնը փա-
տիչանտան նէվ' էթմէք մուզաֆըզ օլամապ»

29-նը իճթիմատա էտհէմ փաշանըն վագթըյլ պիր ժուրնայլ թաստիգ էտերէք պա՛ղը զէվաթը մէնֆայա հիւքմ էթմիշ օլմասընա տա՛իր, հուզուրը մէճլիսէ թագտիմ էտիլմիշ օլան պիր թագրիւր միւզաքէրէ էտիլէրէք, մէսէլէ գօմիսիօն ը մախսուսընա հէվալէ էտիլտի: 30-նը իճթիմատա Սատրա՛գամը ճէտիտ Հիւսէյին Հիլմի փաշա վէ վիւքէլա մէճլիստէ իսպաթը ը վիւճուա էտերէք, Հիլմի փաշա գնպիւնէնին փրօկրամընը թա՛րիֆ էտէն պիր մէգալէ գըրա՛ւաթ էյլէտի: Պու մէգալէտէ տախիլէն ասայիշ վէ թէրագընըն վէ իսարիճէն շիմտիյէտէք թա՛գրիպ էտիլէն սուլնիլէրպէրանէ մէսլէյին թէ՛մին էտիլէճէյի, վէ «մէճլիս ի մէսլուսանըն աստէմ ի էմնիլէթիին էտիլալէթ էտէճէք ուֆազ պիր ՚իշարէթ իւզէրինէ չէքիլմէյէ միւսապրա՛ւաթ» էտէճէքլէրի պէյան էտիլմիշ տիր: Մէճլիս ի մէսլուսան պէօյիւք էքսերիյէթլէ գապիւնէյէ գարշը պէյան ը իճթիմատ էյլէտիլէր:

Պահրան ը վե՛տէլ. Քեամիլ փաշա դապիւնէսինին տիւշմէսի իւզէրինէ Հիւսէյն Հիլմի փաշայա Տախիլիյէ նազարէթի ՚իւստէսինտէ դալմազ իւզրէ, դապիւնէնին թէշքիլի մէ՛մուրիլէթի թէճփլիզ օլուսմը, վէ ճէմալէտտին էֆէնտի մագամ ը մէշէյիլէթտէն իսթիֆասընտա իսրար էյլէտիլինտէն, անըն էէրինէ Ձիյաէտաին էֆէնտինին տախի մագամ ը մէշէյիլէթէ թա՛ւինի թարաֆը Շահանէտէն թէնս սիպ պուշուրըլմը օլմալլէ, եէնի հէյէթ ի վիւքէլա պերվէճհ ի աթի թէշէքքիւլ էթմիշ տիր. Հարպիյէ նազարէթինէ Ալի Րիզա փաշա, Սարիճիյէ նազարէթինէ Լօստրա սէֆիր ի քէպիլի Րիֆաթ փաշա, (միւշարիլէյի պու նազարէթի դապուլ էթմէտիլինտէն, նազարէթ ի միւշարիլէյի վէքտալէթինէ, Գարբիլէ էֆ.), Մալիյէ նազարէթինէ նազըրը սապըզ Ձիյա փաշա (միւշարիլէյի դապուլ էթմէտիլինտէն, վարիտաթ մուհասէպէճիսի Րիֆաթ պէյ), Ատիլիյէ նազարէթինէ նազըրը սապըզ Րէֆիզ պէյ, Մէարիֆ նազարէթինէ Մէարիֆ նազըրը վէքիլ ի սապըզ Ապտիւր Րահման պէյ, Թիճարէթ վէ Նաֆիւա նազարէթինէ իպգա՛ն Գարբիլէ էֆ., Օրման վէ մէ՛ատին վէ Ջրա՛ւաթ նազարէթինէ իպգա՛ն Մավրօգօրտաթօ էֆ., էվգաֆ ը հիւմայուսն նազարէթի վէքտալէթինէ ՚իլավէ ի մէ՛մուրիլէթ օլարագ սատարէթ միւսթէշարը Ձիյա էֆ., (րիվայիլէ կէօրէ, միւշարիլէյի նազարէթ ի մէգըիւրէյի դապուլ էթմէմիշ տիր), Քեամիլ փաշանըն սուզուսթը իւզէրինէ ինկիլթէրրա մաթպուլաթը Քեամիլ փաշանըն թէրք ի մէվգը՛ էթմէսինտէն սուլայը պէյան ը թէ՛տասիւֆ էյլէյօրլար, վէ Թիւրքիանըն էլիւլմ էվրօփանըն մուլավէնէթինէ միւսթաճ օլարընը ՚ի-

լավէ էտիյօրլար: Ալմանիատա իսէ պիլաքս գապիւնէնին թէպէտտիւլ էյլէմէսինտէն վէ Հիլմի փաշանըն մէվգը՛ ի իգթիտարա կէշմէսինտէն սուլայը փէք զիյատէ մէմուսն պուլուսըլըյօր:

Մոսթիլէ.—Քեամիլ փաշանըն սուզուսթը պիր չօզ մուհիւմ սիւսլլար մէյտանա կէթիլմիշ տիր: Քեամիլ փաշա կիպի միւստէպպիր վէ էհլ ի վուզուֆ պիր տիֆլօմաթըն շու հօն մուլամէլէսի ֆիլվա՛ղը քէստիլէ էագըշմազ տէրէճէտէ վարիպ պիր ֆիլի իտի. իմտի պու զայր ի մագուլ վէ պա՛րս ի թագպի մուլամէլէնին սէպէպի նէ՛ իտի: Պիզճէ շու նազարիլէ էն զիյատէ մագուլը աըր, շէօյլէ քի Քեամիլ փաշա իթթիհատ վէ Թէրագը ճէմիլէթիին ումուսը տէվլէթին իսարէսինէ միւստախէլէտէ հուսուսթը թէճավուզ էթտիլէրի էֆքեարընտա պուլուսարագ, անլէրին պու մէսլէյինի թահտիտ էթմէք իսթէտի. վէ արթըզ անլէրին րէյինէ էնէմիլլէթ վէրմէյէրէք Ահարարան թարաֆընա մէյլ էլէտի վէ միւսթագիլ պիր սուրէթտէ, հաթթա պա՛ղը տէրէճէ Եըլարըն արղուսընա մուվաֆըզ պիր սուրէթտէ իլլէմէյէ պաշաաը: Ի. վէ Թէրագը ճէմիլէթի իսէ պու մէսլէյի թահսին էթմէյէրէք Քեամիլ փաշանըն սուզուսթընը թասմիլ էյլէտիլէր: Պու արատա Սուլթանըն իսալընա տա՛իր չըգարըլան պիէսաս թէվաթուրա տա կէօրիւնիւյօր քի կէրէք Սուլթան, կէրէք Քեամիլ փաշա փէք չօզ էնէմիլլէթ վէրէրէք պէօյլէ պիր ինթիմալըն էօնիւնիւլմազ իչիւն թէտապիր ի շէտիտէտէ պուլուսուսլար: Վէ իլթէ Քեամիլ փաշանըն էն պէօյիւք խաթաը պուրատա օլմուշ տըր: Եէօյլէ քի միւշարիլէյի 1. Պու թէվաթուրըն սահիհ օլուպ օլմաաըղընը էյի թահիզ էթմէլի իտի: 2. Անը մէն էթմէք իչիւն իթթիլազ էթտիլի մէսլէյին Սարայա լուզուսթընտան զիյատէ պիր գուվլէթ վէրէճէյինի հիսապ էթմէլի իտի: 3. Ինս էլ էհալի մէշրուսթիլէթին թէ՛մինաթը աստ օլուսան Հարպիլի վէ Պահրիյէ նազարէթիլէրինի պէօյլէ ասէլէ իլէ, վէ քէյֆի սուրէթտէ թէպտիլ էթմէսի միլլէթին էգհանընը թախտիշ էտէճէյինի պիլմէլի իտի: Հաթթա էկէր Քեամիլ փաշա ճիւմ. էրթ. կիւնիւ փարլամէնթօյա կէլիպ պա՛ղը թէսքիլն էտիճի քէլամլարլէ հուզարը թալթիֆ էթսէ իտի, փէք ինթիմալ քի իսթիզա՛ը տիկէր պիր կիւնէ թալիգտէ մուվաֆֆապ օլապիլի իտի: Պուշար օլմատըղը իչիւն փարլամէնթօնըն աստէմ ի իթիմատ րէյի վէրմէսի զարուրի իտի: Փարլամէնթօնըն պու մուլամէլէսի պիր նօզթա ի նազարատան շիմտիյէտէք կէօրէ կէտիլէրի էն մուհիւմ իլլէրտէն պիրիսի օլմուշ աըր էկէր պու սըրատա փարլամէնթօ միւլթէրէտտիտ

պուլունսա իտի, մէշրութիյէթին վէ փարամէն-
թունն պաշընա պէօյիւք 'ուգուպէթլէրին կէմէսի
իթիմալը եօզ իտի տէնիլէմէզ, Լաքին տիկէր
թարաֆտան շու տա սահին տիր քի շիմտի փէք
նազիք պիր մէվզըտէ պուլունույօր իզ, ճէմ'իյէթ
վէ փարամէնթօ պու ատըմը ալարգտան սօնրա
իտարէ ի վաթան մուվազէնէտէ հըֆզ էալիէպի-
լէճէք մի տիր, Եա'նի, պիր թարաֆտան փար-
լամէնթօ ֆիլվազը՝ օրտունըն պիւթիւն գուվլէ-
թինի քէնտի եէտինտէ հըֆզ էտէպիլէճէք մի
տիր. վէ տիկէր թարաֆտան օրտունըն շըմարըպ
միլլէթին Ֆիլվազը՝ տէնիլէն տիկէր նէվ՝ պիր իս-
թիպատտ եէտինէ, տիւշմէսինտէն էմին գալաճադ
մը տըր, Պու կիւն պիլդիմ իչիւն էն մուհիմմ
սի'ալար պունար տըր, էկէր փարամէնթօ եա-
թօս իտարէ ի հիւքիւմէթէ մէ'ուլ օլան ճէմ'իյէթ
պիւթիւն օրտունըն տիգիլինինի էլլէրինտէ հըֆզ
էտէմէզլէքսէ էաքի իսթիպատտ կէրի կէլիւ. էկէր
օրտու մէմէքէթին հաքիմի օլուրսա օ զէման Ֆ-
ֆիլվազը՝ իսթիպատտը պաշար քի օ տալի տիկէրի
կիպի ֆէնա պիր շէյ տիր:

Մի-թէնէվլէ. Մարաշտան ալաղըմըզ պիր մէք-
թուպտա մէզքիւք սանճաղըն իտարէսինճէ վալի
փաշանըն իթիթիազ էթտիլի միւթէրէտտիտ վէ
զա'իֆ մէպէքտէն տօլայը թէշէքքի էտիլմիշ տիր,
Պու զա'իֆ իտարէ նէթիճէսինտէ Մարաշտա իս-
լամ, Նրիսթիյան մէյանէլէրինտէ սօղուզըզ կէօ-
րիւմէսի վէ թարաֆէյնին եէքտիկէրլէրինէ սու'ի
զանն իլէ պագմալարը վէ էսիլնա իշթիրասընա զի-
յատէ էնէմմիլէթ վէրիլիյօր տէյիւ թէվաթուրար
շուլու՝ պուլմասը իւզէրինէ իսլամ վէ Նրիսթի-
յանլարտան 'իպարէթ պէօյիւք պիր իզտիհամ Յուվ.
20տէ էրմ. մէքքէզ մէքթէպիլնտէ իճթիմա՝ էյլէտի-
լէր, Մութասարըք վէքիլի Ֆէթին պէյ վէ 'աս-
քէրի գօմանտան վէ պիր թագըմ իսլամ, Նրիսթի-
յան էֆէնտիլէր թարաֆընտան միւ'էսսիր նութգ-
լար իրաս էտիտի, Պու իճթիմա՝ էհալինին էֆ-
քեարը իւզէրինտէ հիւան ի թէ'սիր հասըլ էյլէմիշ
տիր:

Ին. ճէ. Միշընէրէ Հէրըշտան անլաշըլաղընա
կէօրէ, Նարփուլ վալիսի վիլայէթ իչիւն հէր միլ-
լէթտէն պիր մէճիս ի մէ'արիֆ թա'նին էյլէմիշ,
վէ պունա ա'գա օլմագ իւզըրէ Եիրաստ գօլէճի փրօ-
ֆէսօրլարընտան թէնէքէճեան վէ Նահիկեան էֆէն-
տիլէրի տալի տա'վէթ էյլէմիշէր տիր. — Ատա-
փաղարտա «Օժանդակ Յատադլիմական» իսինտէ
40 ա'գա իլէ պիր շիրքէթ թէշքիլ օլունմըլ օլուպ,
պունարըն ճիւմէսի տէ քիլիսէ ա'գասը տըրլար:

Շիրքէթին մագսէտի եէնի նէսին, խուսուսա էր-
քէք չօճուզլարըն, թէրագըըը օլուպ՝ պունար ի-
չիւն պիր 'ալի մէքթէպէ լիւզում հիսս օլունույօր
— Վեր. Սարգիս Թօրեան պիւննէճէ սաղլամ կէօ-
րիւնիւյօր իտի իսէ տէ, պիր գաշ հաֆթա տէվամ
էյլէյէն իսսթալըպտան սօնրա Փետր. 1 սապանը
թէսլիմ ի բուհ էյլէմիշ տիր, Միւմաիլէյհ հէման 80
չաղարընտա օլուպ, պիր չօզ զէմանտան պէրու-
ֆարզը քիլիսէլէրտէ իչլէմիշ իտի. — Մարաշ Տի-
վանը Փրօ. քիլիսէսինտէ պա'զը սէպէպլէրտէն նա-
չի Յունվ. այընտա այրըճա 'իպատէթ էյլէմիշ օլան
պիրատէրլէր Յունվ. 31 Կիրակիտէ տիկէրլէր իլէ-
պիլլէշմիշ օլուպ, 'իպատէթէ միւթթէֆիզէն տէ-
վամ էթմէքտէ տիրլէր. — Կ. Խ. շիրքէթի քեաթիպ ի
'ումու'միլի Մր. Չէյմպըրս Մարաշը քիյարէթ էտիպ,
Յունվ. 24 Կիրակիլի օրատա կէչիլմիշ տիր. —
Մարաշտա Թօիպիւհան վէ Մարը Մանուկեան իսա-
նէսի տիւլիւն էտէրլէր իքէն, նիքեան օլաճագ
կիւն սա'աթ 3 սուլարընտա գըզըն պէօյիւք պիրա-
տէրի 20 հաշընտա պիր կէնճ պիրտէն իսսթա-
լանմըլ, վէ հէմիլքէսինին նիքեանը իճրա օլու-
նուր իքէն վէֆաթ էթմիշ տիր. — Ախիլէն
Շիքալիօտա էրմէնի կէնճլէրտէն պիր շիրքէթ
թէշքիլ օլունմըլ օլուպ՝ պունուն մագսէտի օրա-
տա պուլունան էրմէնի մուհաճիլլէրին մատտի,
'ազլի վէ բուհանի թէրագըըընա չալըճագտան
'իպարէթ տիր, էօյլէ պիր շիրքէթ Վոքիլիյօտա
տալի թէշքիլ օլունմըլ տըր, Շիքալիօ տարիւլ
ֆիւնունընըն 22 ֆարզը միլլէթլէրտէն 'իպարէթ
օլան պէյն էլ միլլէլ շիրքէթի, տաք իւլ ֆիւնուն
մ'գունը օլան Արամ էֆ. Ս. Նրէյեանը իտարէ
մէճիլիսինին ա'գալըընա տա'վէթ էթմիշ, վէ մու-
մայիլէյհ պու տա'վէթի մէմունիյէթլէ գապուլ
էյլէմիշ տիր. — Նէվ'չէհրտէ թէշքիլ օլունմըլ օ-
լան «Նէլաս օրտուսը» շիրքէթինին կէնճլէրինին
էլլէլէ գահթգէտէկեան իչիւն 2 լիրա ճէմ՝ էտիլմիշ,
վէ իզմիլլեան Հայրիկէ կէօնտէրիլմիշ տիր:
Էրմ. ճէ. Ս. Պատրիարք պիր թահրիթաթը 'ումու-
միլլէլէ թաշրա Առաջնորդարընա հէր սընֆ մէս'էլէ-
լէրի մահալի միլլի մէճիլիլէր վէ մահալի վասըթա-
լարլէ թէսվիյէ էթմէյէ չալըշաղըպտան սօնրա, օլմա-
տըըլ թագտիրտէ Փաթրիլիսանէյէ պիլտիրմէլէրինի,
վէ մէս'էլլէրի թէֆէրրու'աթ վէ իսպաթլարըյլէ պիլ-
տիրթլէրինի թալիլիյէ, վէ օլ վաղթ Փաթրիլիսա-
նէսին լազըմ կէլէն վասըթալարա միւրաճա'աթ էյ-
լէյէճէլիլի պէյան էյլէմիշ տիր. — Պէյօլլու Ս. Նր-
բորդուլիւն քիլիսէսինին ի'անէ գօմիսիօնը ֆուգարա
մէնֆա'աթընա պիր գօնտէր վէրմէյէ գարար վէրմիշ
օլուպ, պիր հէյէթ վասըթասըլլէ շահգատ Նուս-

ուֆ 'իզգէտտին հաղթելէրինտէն գոնտէրէ ըրյասէթ էյլէմէլէրինի բեճա էյլէմիչէր, վէ միւշարիլէյ՝ թէքլիֆ ի մէզքիւրը գապոււ էյլէմիչ տիր:

Խ Ա Ր Ի Ճ Ի Յ Է

Իրան. Թէհրանտան Փետր. Գտա կէլէն աթիտէքի բէմի բափորթա կէօրէ, Կէյլան էյալէթինին մէրքէդի օլան Բէշթտէ պիր 'խեան զուհուր էթմիչ տիր: շէօյէ քի, վալի ի վիլայէթ Սէրտար ք էֆիսամ Սէրտար ք Հիւմայունա 'ա'իտ Միւտիրիյէ պազէսինտէ միւթէհայիզանը պէլտէտէն Սէրտար Միւթէմէտ իլէ պիրլիքտէ թա'ամ էթմէքտէ իքէն, էրպպալ ք գըյամ պօմպար իլէ միւսէլլան օլտըզարը հալտէ անլէրին իւզէրլէրինէ հիւճուճ էյլէմիչէր տիր: Սէրտարըրըն հէր իւչիւ տախի իթլաֆ էտիրլիպ, վալինին ճէսէտի պիր թարաֆա կէօթիւրիւմիւշ տիր: Պա'տէհու էրպպալ ք իխթիլալ վալինին գօնաղը իլէ թէլէհրաֆիսանէլէրի իհրաֆ էյլէմիչէր տիր: Պիլճիւմէլէ թէլէկրաֆ թէլլէրի գաթ' էտիրտիքլէրինտէն, Թէհրան իլէ անճագ Բուսիան Կօլ թէլէֆօնը վասըթասըլէ իխթիլալ էտիրմէքտէ տիր: Թէհրան կէօմրիւքլէրինտէ ալընան մա'իւլաթա կէօրէ, Մաքու բու'էասսընտան պիրիսի Մաքու կէօմրիւքլէնիւ գապլթ էթմիչ տիր: էրպպալ ք իխթիլալ 'Աշգապաս հուտուար իւզէրինտէ քեա'ին Պաճըրան կէօմրիւքլէնիւ մուհասէրէ էթտիրլէրի կիպի, Սօրասան վիլայէթինտէ ձիրասթան կէօմրիւքլէնիւ տախի թալան էյլէմիչէր տիր: Բէշթտէն կէլէն խապէրլէր պուրասաքի իրթիճա'իյունը տիւշար ք տէնչէթ էյլէմիչ տիր: Թայճըն մուխապիրինին պէյանընճա, Իրան հիւքիւմէթի էվրօֆալը կէօզիւնէ խարապիլէթ նօզթասընա կէթիլմիչ կիպի կէօրիւնիւր իսէ տէ, Շահըն մէյպը'ի իլէք օ գատար մուխաթարալը տէյիլ տիր, զիրա հալ ք 'խեանտա պուլունան էյլայլէթլէր մէրքէզտէն Կիւզլէրճէ միլ ուզագտա պուլունտըզարընտան, պիր կէօրէ հարէքէթ ի միւթթէհրանտէ իճրասը տա'իրէ ի իմքեան տախլիլնտէ կիպի կէօրիւնմէյօր: Սաղինէ պօշ իսէ տէ, զահիրտէ Շահըն մէնապլ' ի մալիյէսի հէնուզ դուրուճաճըլ օլուպ, քէնտի շախսընըն միւտաֆա'ասը իչիւն միւթէ'ալլիմ վէ սասրգ 'ասքէրլէրին մէսարիֆինին տէֆ' ու թէպլիյէսինտէ տէվամ էթմէքտէ տիր: Օ հալա Բուսիանըն սըրքէն քէնտինին տօսթու օլտըղընա ի'թիլգատ, վէ իչպու ֆարգիլէ իւզէրինտէ պիրնա ի իւմիտ էթմէքտէ տիր: Մէմէքէթին անվալ ք իզթիսատիլէսի շու կէլէն պիր գաչ սէնէլէրտէ օլտըղընտան տանա էյի տիր: Իքի սէնէտէն պէրու պէրէքէթլի հասասպար, էհալի իւզէրինտէքի թաղ-

կիզին աղալմասը, խախալթըն էքսիլմէտի վէ սէնայլ' ի մահալլիյէնին բէվաճը իչպու պիր աղ մէ՛ մուլին գայլի անվալը իզանա քեաֆի տիր: Պիր թօլը համիլ օլան 400 սիւվարի թէհրանտան Բէշթ իւզէրինտէ կէօնտէրիլմիչ տիր: Շայ' օլան պիր բիլայէթէ կէօրէ, շէր ի մէզքիւրտէ մուվագգաթ պիր հիւքիւմէթ ի անրարանտէ թէ'սիս էտիրմիչ տիր:

Ս.Պըլէֆ. Բէ'իս ի հիւքիւմէթ Մր. Բօզէվէլթին Գալիֆօրնիա գուվլէ ի թէշրի'լիյէսինին ճալիօնիա մէսա'իլինտէ կէօսթէրուլի թալը ու հարէքէթլինտէ գարը ի'թիրազալթ ք շէտիտէսի 'ազլպէթ քեարիլիլթ թէ'սիր օլմաղա պաշլամըլ տըր: էյլայլէթ մէճլիսի ճալիօնիալը մէքթէպ շօճուզարընըն թէֆրիլինտէ մախսուս օլան ճօնսըն գանուս լա'իհասընըր Էէնիտէն նազար ք թէտգիպտէն կէլիլմէքլիյէ գարար վէրմիչ տիր: Պիննէֆա գանուս լա'իհասընա տա'իր մու'տախսարէն արայա միւրանճա'աթ օլունտըգաս, լա'իհաի մէզքիւրէ 37 բէյէ գարը 41 բէյ իլէ բէտ օլունմըլ տըր: Իշթէ պու վէճիլէ Մր. Բօզէվէլթին «էն մէնֆուր գանուս լա'իհասը» թէսմիլէ էթտիր իչպու գանուս լա'իհասը քիւլիլէյն բէտա օլունմըլ տըր:

Մըլը. Փետր. Գտա Գահիրէտէ 'ագա էտիրլէն պիր մէճլիս ի 'ուճուճիտէ բէ'իս ի նուզգար կէնի Գանուս ք էսասի թալէպինտէ տա'իր վաղը' օլան իսթիլգանա ճէվապէն, հիւքիւմէթին պու մէս'էլէլի թէվէճիւքեարտնտէ սուրէթտէ նազար ք ի'թիլպարա ալմըլ իսէ տէ, պու թալէպի իս'աֆ իչիւն հէնուզ միւնասիլ վագթ կէլմէմիչ օլտըղընը պէյան էթմիչ տիր:

Ս.Պըլէֆ. Փետր. Գտա Դնճի Գրալ էտուրըս վէ Գրալիչա Սլէքսանարա Պէրլինտէ միւվասէլէթ էթմիչէր: Միւշարիլէյիւմայը գապուլ իչիւն շէր ի մէզքիւրտէ թէտարիքեաթ ք 'աղիմէ կէօրիւմիլ: Խոթ: Ալման վէ ինկիլիք հիւքմտարալը արասընտա թէ'աթի ի զիյարէթլէր' Էէնէմիլիլթ ի սիյասիլէլէրինտէ պինտէն, ֆէվգէլ'տտէ ճէպ ի նազար ք տիլգաթ էթմէքտէ տիր: Միւշարիլէյիւմա ինկիլթէրայա 'ալտէթ էթմիչէր տիր:

1909, Փետր. 5/18

ԱՍՐԱՍՅԻՅԷ. Էս' միւլպէտ. գիխար.	Լ. 0.	103 16
Շ. Տէմիր Եօլ. Թահվ.	»	Ֆրգ. 176 62
Ա. Գրէտի Ծօնսիլէ էթիպսիէն	»	288
Բ. » » » » »	»	252 50
Պանգ Նասիօնալ տը կրէս	»	408
Մէճիտիլէ գրշ.	108 4	Գրմից գրշ. 50
Մէթալիք գրշ.	101	Լիրա Ինկիլդ » 109 35
Կիւմիլ ռաֆգ. »	105 40	Կմշ. մնթ. ճար » 63
Նալիօլէօն	87 17	Գա'իմէ 8 68

ԻՄԹԱՆՊՕՂՏԱ

Ա. ՅԱՊՐ ՊՅՅԱՅԱՆ ՄԱՊԱՍՏՐԵՍԱ ՔԱՊ՝ ՕՂՈՒՍՏԵՐ Ֆինանսըլար Եօզուշը Ամէրիգան Դանն

Փետր. 22, 1909.

'ԻԼԱՎԷ Ի ՀԱՎԱՏԻՍ

Ճիւղ 52, Ե. 8.

Տ Ա Ի Ե Լ Է Յ Է

Մեկոսան Գեօրգի. — Ենի բաղնիքն քրոջսմը. Սատրապան վարչամէնթոտա գրամաթ էթտոյի վըրոկրամտա շու սուրէթլէ պէյանը Եֆթար էթմիշ տիր. շէօյէ քի, փրօկրամը մէճլիսճէ դապուը օլուհուր իսէ տէվամ էտէճէյինի, մէճլիստէն քիւլիւք պիր 'ատէմի իթիմատ էմարէսի կէօրիւր կէօրմէդ, շէքիլէճէյինի պիլաթիմիշ տիր. 'Բէզալիք 'անասըրը մուսթէլիքէ Ի 'Օսմանիյէ իշիւն լիւզուսը տէրքետը պուլունան իթթիհատ վէ իրթիլպաթ Ը քետմիլի իխլալ էտէճէք թէֆրիգաճուլանէ արզու վէ թէմայիւլէրէ: դարը օլանճա դուվլէթիլլէ օլրաշաճաղընը սէօյէմէքլէ, 'ատէմի մէքքէլիլէթ ֆիքրլէրինտէն գաթիլէն ուղաղաշաղընը թէ՛մին էթմիշ տիր: 'Բէզալիք ուսուրը տախիլիյէտէ պիր չօգ իսպանաթ իճրասընալաղաշաճաղլարընը պէյան էթտոյի սըրտատ, «Ճէք շէյանէն ագտեմ վէ էլլէմ օլան մէ՛սէլէ՛ մէճէքէթին Կէր թարաֆընտա հուզուր վէ սասայիլին թահթը թէ՛մինէ ալընմասը տըր, սուրթ ի մուսթաղամէ վէ միւսմիլիտէ իշ կէօրիւլէպիլմէսի իշիւն ինպիպաթ վէ ինթիլգամըն վիւճուսթի լասիլուտ օլմաղէ, պիլթիւն մէսա'ի վէ ֆա'ալիյէթիլիլի պու ճիհէթէ սարֆ էլլէճէճէյիլ,» տէմիշ տիր: Հիլմի փաշա փարմաղընը թամմ էարանըն իւզէրինէ դամուը տըր: Շու անտէ պիլիլմ էն զիյատէ միւսթամ օլտըրմը պիր շէյ վար իսէ, օ տա: սասայիլ վէ էմիլիլթ, 'ուսմուսըն էմիլիլթի ճան վէ մալ վէ 'ըրդ ու նամուսը տըր: Հիլմի փաշա դասիլիլէսի մէճէքէթին աւասայիլ ու էմիլիլթին թէ՛մին էտէպիլիլիտէ, մէճէքէթէ էն պէօյիւք նիլմէթի պախլ էթմիշ օլմապ տըր: Փրօկրամըն նիհայէթլէրինէ սուրու օլան «Նէ պաղապարընըն հուզուզընա թէճալուզ էտէճէյիլ, նէտէ պաշապարը թարաֆընտան հազըմըզա թէճալուզ վուզու'ընը թէճվիլ էտէճէյիլ,» իսպրէսի հազընտա Ենի Դաղէլու տէյօր քի, «Ղալիպա պիլիլմ թէճվիլ վէ թէճալուզտան պաշա պիր շէյէ մուսթաֆապ օլամայաճապ հալտէ պուլունաղըմըրը Հարպիլէ նաղըրընտան պա'ղը մէյ'ուսան հիսս էթմիշ օլմալը տըրլար:» Մէճլիսին ՅԱինի իճթիւմա Ը 'ուսմուսթիստէ սէրսէրի նիգամնամէսինէ տա'իր Սատրապամըն պիր թէլլէքէսի օլունտու: պիր չօգ միւզաքէրաթտան սօնրա, թէլլէքէրէ 'Ատիլիլէ էնճիւմէնիլիլէ Կէվալէ օլունտու: Պատէհու էնճիւմէնիլիլէ պիլիլիքտէ իճրա ի միւզաքէրաթ էթմիլիլէր լիւզուսընտան պան օլունտու: 'աղըսէթ

Եքսէրիլիլէ պու թէքիլիք քէտա օլունմը տըր: Պատէհու իսթիլրապ լա'ինասընա տա'իր իճրա ի միւզաքէրաթ էտիլիլէք: լա'ինա մատտէ պէ մատտէ նաղարը թէտղիքտէն կէշիլիլիլէ, վէ պիր իսպը միւնաղաշաթ վուզու' պուլունաշ տըր: վէ 'աղըսէթ մէճլիստէ էքսէրիլիլէ պուլունմատըրը անլալըմաալընէ միւզաքէրաթըն ճիւմա էրթէսինէ թալիլ Կալիլմէսինէ դարար վէրիլէքէք, մէճլիս միւզաքէրաթն նիհայէթ վէրմիլ տիր:

Լօնտար 'Օսմանիլ սէֆիրի 'Իֆ'աթ փաշա վաղը՝ օլան իսպրամ ու իլհանլարա սայանմալարադ 'աղըսէթ իսպրիլիլէ նաղարէթինի դապուը էթմիշ օլմաղէ, Ե-Ճ կիւնէ դատար օլրամա իլլէրինի թէսվիլիլէ էթթիքտէն սօնրա շէշիլիլիլէ միւթէվէճէիլիլէ Լօնտարտան հարէքէթ էտէճէք տիր: — Մաթալու'աթ նիգամնամէսի շիւպիլէրալէ թէտղիլ օլունմաղա պալլամը տըր: Մէքքիլիլ նիգամնամէսին միւզաքէրսի պիր իսպը միւնաղաշաթա պատի օլմուշ տըր: Ատանտան, Սէլանիլքտէն վէ սա'իր պիր իսպը մանալիլէրտէն մէճլիլիլէ իշպու նիգամնամէ 'ալիլիլիլիլէ փրօթէսթճամէլէր կէլմիշ տիր: Միւսթէպիլիլէ իսէ վար դուվլէթլէրիլիլէ անը դապուը էթթիլիլիլէ շալըընթըրար: — Երուսաղէմտէ 'Արապ Օրթօտօղալարընէ Բուս Օրթօտօղալարըն արասընտա դուհուր էտէն իսթիլաֆըն Փաթիլիլիլիլէն իսրարը նէթիճէսի օլարապ կիլթիքէքէքտպի վէլսամէթ էթմէքտէ օլտըրը ալընան իսպիլիլէրտէն անլալընթըր: Փետր. 14 թարիլիլիլէ Երուսաղէմտէն շէքիլէն պիր թէլիլըմաֆնամէտէն անլալընթընա կէօրէ, լէվմի մէքքիլիլէ տէ Բուսլար իլէ Օրթօտօղա'Արապար արասընտա դուհուր էտէն 'արպէտատա Բուս վալիսալարը 4 'Արապը ճէրն էտէքէք, մէճրուհարաան իքիսի թէլէֆ օլմուշ տըր: Շէհրալէ ֆէվզիլ'ատէ Կէլէճան հիւքմֆէրմա օլարընտան, միւ'էսիլիլ վաղը'ալար թէհատիլիլիլիլէն դօրգուլլալար: — Սրմանթիլիլիլէ պուլունան Սիւրիալըար 300 պին քիյալ սէրմայէլիլէ պիր շիլլէթ թէլլէքիլ էլլէմիլլէր տիր: Պու սէրմայէ իլէ մէճէքէթ ի մէքքիլիլէտէ վասթ' արալի սաթըն ալընամապ տըր: Սաթըն ալընամապ արալիլիլէր դըմա այրըմապ տըր: Պիր գըմը Սիւրիատան լէնիտէն մուհամէթէթ էտէճէք էրպապըր դա'աթա, հիլի ի վիւսուլլէրինտէ իշպիլ դալմամալարը իշիւն վէրիլիլէք տիր: Չնճի դըմը իսէ էքքիլիլէ մուհամէթէթ էթմիլ Սիւրիալըար թաղսիլիլիլէ ֆիլուսթիլ օլունամապ տըր: — Կէլէն հաթիլիլ Ստա

3 16
 76 62
 88
 32 50
 08
 50
 09 36
 33
 8 68

Փառազարդ թարափարընտա եկնի պիր խասթալըզ զուհուր էթտիլինի խասկեր վերմիշ իտիք: Մէղ- քիւր իլլէթին թա'հին ի մահիյէթի իչիւն կէօնտէ- րիլէն հէքիմին պիտիրտիլինէ կէօրէ, մէղքիւր մարազըն պաթազըլզա մախսուս զէհիրլէնմէ իլէ մուլթէլիթ սաթըլճան իտիյի, վէ պուհուր- սան հէնուզ վէֆաթ էթմիշ պիրինին մէյթի թէտ- դիգ օլուհարադ, պուհըն տախի պաթազըլզա 'ա'իտ զէհիրլէնմէտէն վէ սաթըլճանտան վէֆաթ էթտիլի ֆէննէն թէպէյիլուս էթմիշ տիր: — Մէ- մալիք ի 'Օամանիյէ հագզընտաքի վուգուֆըլլէ մա- րուֆ օլան Իսկիլիզ զաղէթաճըլարընտան Մր. Լա- րընս Մօրթընըն՝ Մէմալիք ի 'Օամանիյէ անվալընը Իսկիլիլլէրէ թանըթմագ, վէ Իսկիլիզ փօլիթիպար- նա 'Օամանըլար լէհինէ իճրա ի թէ'սիր էթմէք իւղրէ, շէհրիմիգտէ Իսկիլիզճէ-թիւրքէէ պիր զա- զէթա նէշրինէ թէշէպպիւս էթտիլի խասկեր ալըն- մըլ տըր: — Փէննէնպի հիւնիւ մէճլիս ի վիւքէ- լատա Տէվլէթ ի 'Ալիյէ իլէ Ավսթրիա արասընտա Պօանա-Հէրսէք մէս'էլէսի հագզընտա ախրէն պա- զը թա'տիլաթ իճրասըլլէ թանդիմ էտիլէն փրօթօ- գօլ միւթալա'ա վէ թէտգիզ էտիլէրէք, թասվիպ վէ թանդիմ էտիլմիշ տիր: — Ավսթրիա հիւքիւմէ- թի 'Օամանը մէմէքէթինտէ Ավսթրիա էմթը'ապը- նա դարըլ տէվամ էտէն պոյգօթաթա խիթամ վէ- րիլմէտիքճէ, թա'հին օլուհան թա'վիզաթը թէ' տիլէ էթմէմէյէ դարար վերմիշ տիր: — Իսկիլթէր- րա տէվլէթի թէպա'ասընտան պիր զաթ' փօլիս միւֆէթթիլ ի 'ուսուսիլիլլինէ թա'հին էտիլմիշ տիր: — Պա'ղը վիւլայաթճա միւրուր վէ փասապօրթ նի- զամնամէլէրինին թաթպիղիննէ միւսամէհա է- օիլմէքտէ պուլուհանտանտան տօլայը միւրուր թէղքէրէսի օլմայանըլարըն, կախօտ վիղէտիզ պու- լուհանըլարըն միւրուրլէրինէ մէյտան վերիլմէմէսի Տախիլիյէ նազարէթինտէն թա'միմէն թէպիլիզ զը- լընմըլ տըր: — Մանչ էֆիթարըն խթիլսպարընա կէօրէ, Չաթը Շահանէ Համիտիյէ ալայարընա 30 պին լիրա կէօնտէրմիշ տիր: Քէզալիք Չաթը Շահա- նէ Իսկիլթէրրա պանդասընա էմանէթէն պրազմըլ օլտըլը սէրվէթինտէն պու հիւնկէրտէ 2 միլեօն լիրա չէքմիշ տիր: — Լա թէլէրիլին պէյանընճա, 'Օամանը օրտուսընըն թէրթիպաթ վէ թէշէլալթը հագզընտա մէշղուլ օլուհանտըլը սըրատա, Համիտիյէ ալայարընտան մուսթազըլը օլան ֆա'իտէնին հու- սուլէ կէլէմէտիլի նազարըլ տիրգաթա ալընպ, մէղքիւր ալայարըն լազընա դարար վերիլմիշ տիր: — Սօֆիատան Փետր. 19 թարիլիլլէ պիտիրիլտի- յինէ նազարէն, Եանպօլուսա պուլուհան նազըր- լար, Բուսիա իլէ Իսկիլթէրրա վէ Փրանսանըն:

Պուլկարիսթան իսթիգալընը թաստիգ էթտիլէրի խասկէրինի ալմըչար տըր: Գրալ Ֆէրտինանտ կրան Տիւզ Լլաստիլիլլին ճէնաղէ ալայը միւսասպէթիլլէ Բուսիա Չարը թարաֆընտան պիր դրալա լայըլ մէրասիմ վէ թէշրիֆաթ իլէ դասպուլ օլուհանադ տըր:

Էրճ. ճէճ. Պանտրմա առաջնորդը Մուշըն եկնի վալի մու'ավիլինի Գառնիկ Ֆիքրի էֆ.նին մագիտէ- քի էֆ'ալը մէրտուտէսինի թա'տապէ միւսաիլի- հին մէ'մուրիլլէթէ տէյիլ, մուհաքէմէյէ չէքիլմէսի լազըմ կէլտիլինի պէյան էյլէմիշ տիր: — Գանակ- ցական Պ. Մարգպետ վէ Արամ Պիթլիստէ տէրաթիլ օլուհանըլ իտիլէր իտէ տէ, պիսուշ օլտըլարըլ սէ- պէպտէն սալը վէրիլմիշտէր տիր: — Իզմիր թաճիլ- լէրինտէն Նազարէթ էֆ. Պագըրճեան օրանըն խասթախանէսինէ իհտա էթմէք իւղրէ թագրիպէն 2,500 լիրալըզ պիր միւլք սաթըն ալմըլ տըր: — Ամէրիգա առաջնորդ վէքիլինին էլիլլէ խուսուսի պիր դօմիսիօն 700 Իսկ. լիրասը ճէճ' էթմիշ վէ էրմէ- նիսթան գահթգէտէկեանընա կէօնտէրմիշ տիր: — Շէրազ զաղէթա ի մէվգուլթէսի պուհանտան պէօլլէ Տէ- րիսա'ատէթտէ նէշր օլուհանադ տըր: — Թրապզօն առաջնորդը էմմանուէլ Վրզ. Պալեանըն Փաթրիգ- խանէյէ եազաղընա նազարէն, 39 էրմէնի վէ 30 թիւրք եօլճըլար Թրապզօնտան Պաթրուսա տօղրու կօլա չըգմըչար, լաքին Սուլթան Սէլիմ տաղը իւղէրինտէ կօլճըլար դար ֆուրթուհանտան թու- թուլմըչար, վէ 3 էրմէնի իլէ 2 թիւրք էօլմիւշ լէր տիր: — Ներսէս Վարդպ. Գանիէլեան Մար- 'աշա թէշրիֆ պուլուրմըլ օլմաղլէ էրմէնի քիլիսէ- լէրինտէ պիր թագըմ հէյէթլէրին ինթիխապը իշ- լէրինի թէպվիլլէ էյլէմիշ տիր: — Տէրսիմտէն կա- զըլտըլընա կէօրէ, մահալլի հիւքիւմէթ մէ'մուր- լարըլ պարպար 'ուսուսըլը քէնտիլէրէ ալէթ էտէ- րէք էհալիլլէ գուլմ էթմէքտէ իմիշէր, Միւստաթիլ 'ուսուսի մու'ավիլինի վէ ժանտարմա չալուշը էպիլ- լէթիմ առէմլէրինին սէրքէրտէլէրի օլուպ' պուհու- լարա պիր էրմէնի մէ'մուր տախի իշթիրաք էթ- մէքտէ իմիշ: — Չարսանճազ վէ Օվաճըզ մէ'մուր- լէրի տախի էպիլ լէթիմին պիւթիւն ֆէնալըզա- րընը էրմէնիլէրին պաչընա կէթիլմէքտէ, վէ խուսուսա էրմէնի զըզլարը վէ կէլիլլէրի գափըպ անկրէ ֆէնալըզ էթմէքտէ տիրլէր: — Վիրան շէհրինտէ իսլահաթ պաչլամըլ տըր: Գաթօլիք Ա- սորիլէրին սէնէլէրտէն պէրու գափալը գալմըլ օլան քիլիսէսի աչըլմըլ վէ 'իպատէթ իճրա էտիլմիշ տիր: — Սապըզ Տախիլիլլէ նազըրընըն էմրիլլէ Սիվաստա վէրիլիլլէր քէմալը շիտտէթլէ թօփան- մապտա օլուպ' էմլաք ճէպրէն սաթըլմագտա, վէ

հէր կիւն 7-8 քիչի հապսա դօնըմագտա խմիչ : — Փետր. 12տէ Ամասիատա պիր գօրգու հիւքմէթմիչ, վէ էրմէնիլէր տիւքքեանկարընը դափայարագ էվլէրինէ Ֆիրար էյլէմիչէր, լաքին հիւքիւմէթ եէթիչէրէք աչաըմըչ տըր : — 2էյթուռնն հիւքիւմէթ մէ՛մուրլարը մահալի էրմէնի ճէմա՛աթընա 'ասը տըրլար տէյիւ իֆթիրա էյլէմիչէր, վէ 2էյթուռնն պօչ օլան գըչաարնա 4-500 'ասքէր կէթիրիմիչ, վէ վէրկիլէր սօն տէրէճէ չիտատէթլէ թօփլանմագտա պուլուռնմըչ տըր :

Խ Ա Ր Ի Ճ Ի Յ Է

Հիւրեւիւն. Իթթիհատ ք իսլամիյէ ճէմ՛իյէթի Հինտիսթան վալիսինէ ուզուռն պիր մուլթիրէ վէրիպ, իչպու մուլթիրէտէ 'ումումէն իսլահաթ մէ՛սէլէսինտէն վէ խուսուսի սուրէթտէ Լօրտ Մօրլինին Միւսլիմէրտէն միւրէքքէպ հէյէթ ի մէսլուսէյէ խիթապէն իրատ էթմիչ օլտըզը նութգտան պահս էթմիչէր տիր : Պուռտա պիլտիրիլտիյինէ կէօրէ, Լօրտ Մօրլինին՝ ինթիխապաթըն միւնթէխիպի էվլէ վէ միւնթէխիպ ի սանիլէր թէրթիպիլէ վէ պիւսպիւթիւն Միւսլիմ հէյէթ ի ինթիխապիլէրի մա՛րիֆէթիլէ իճրա օլուռնապիլիր եօլու պէյանաթը քէմալը չիւքրանն վէ մէմնուռնիլէթլէ միւթալա՛ա էտիլմիչ տիր : Պու պէյանաթ՝ Միւսլիպիլին իսլահաթըն մէնֆա՛աթ վէ նի՛մէթլէրինէ միւլթէրիք օլմալարընըն իմքեանընա տա՛իր իսլահանալէսին : 12նճի մատտէսինին պա՛իս օլտըզը չէքք ու չիւպհէլէրի քեամիլէն տէֆ՝ ու իզալէյէ մէտար օլմագտա տըր :

Ճէն. Ա.Ֆրիգա. Ճէն. Ա.Ֆրիգա Միլի Մէճիս ի Ումուռմիսինճէ թանդիմ էտիլմիչ վէ մէնսուպ օլտըզլարը փարլամէնթօլարա թագաթիմ օլուռնմըչ օլան Գանուռնը էսասի ահքեամընճա, իքի եա զիյատտէ միւսթէմէքէլէր՝ իչպու դանուռն լա՛իհասընըն գապու վէ թաստիգի իւզէրինտէն պիր սէնէ կէչինճէ Ճէն. Ա.Ֆրիգա նամը թանթընտա պիր հիւքիւմէթ պլթընտա իթթիհատ ք թէչրի՛իլէ պիլլէչմիչ ի՛լան էտիլէպիլիլէր, իթթիհատըն ինկիլթէրրա մէմալիք ի միւթթէհիտէսի հիւքմտարը ետիլտտէ պուլուռնան հիւքիւմէթ ի իճրա՛իյէսի պիր վալիտէն, պիր իճրա մէճիսինտէն վէ ա՛հան վէ մէսլուսան մէճլիտլէրինտէն միւրէքքէպ տիր : Ա՛հան մէճիսի 40 ա՛ղատան, մէսլուսան մէճիսի տալիս 121 ա՛ղատան միւրէքքէպ օլաճագ տըր : Ա՛ղա ի մէսլուսանըն 51ի Բէչի միւսթէմէքէսինտէն, 17սի Նաթալտան, 17սի Օրէնճ Րիլըր միւսթէմէքէսինտէն, 36սը տալիս թրանսավալտան օլաճագ տըր : Հէմ ա՛հան, հէմ մէսլուսան

մէճլիպլէրի ա՛ղալարը էվրօփալլար նէսլինտէն օլան ինկիլիք թէպա՛աարնտան վէ միւսթէմէքէթը միւթթէհիտէ տալիլինտէ 5 սէնէ իզամէթ էթմիչ օլմալը տըր : Փրէթօրիա հէյէթ ի խտարէյէ մէնսուպ մէ՛մուրլէրին մագարըր վէ Բէչիթալլ տալիս փայիթալիս օլաճագ տըր : Կէրէք ինկիլիքճէ, կէրէք Ֆիլէմէնքճէ միւսթէմէքէթը միւթթէհիտէնինընտմի լիսանլարը օլաճագլար, վէ միւսալի հուգուգ ու իմթիյազաթա մալիք պուլուռնաճագլար տըր : Իթթիհատ հիւքիւմէթի միւսթէմէքէթըն տիւլուռնընը քէնտի իւզէրինէ ալաճագ, վէ շմէնտըրֆէրլէրին դապթ ու իտարէսի իչի՛ պիր գօմիսիօնըն էյատի ի իզթիտարընա թէսլիմ ու իհալէ օլուռնաճագ տըր :

Ա.Ֆրիգա. Նիւ Եօրգտան Փետրվար 14 թարիլիլէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Տր. Լի տը Ֆօրէսթ՝ կէչէն կիւնըն քէսմէն պէյան էյլէմիչ տիր քի, քէնտիսի կէնի պիր թէլսիզ թէլէկրաֆ ուսուլընը պիլֆի՛իլ իքմալ էթմիչ տիր. պու ուսուլ չիմտիքի ուսուլը մուլթապէրաթը քիւլլիյէն թէպալի էտէճէք տիր : Մուլթէրի՛ ի միւսթէմէքէթին իտտի՛աարնճա, կէնի թէլսիզ թէլէկրաֆ ալէթի էլեէվմ միւսթա՛մէլ օլտըզը վէճհէ չէրարէ ի էլէքթրիպիլէյէ հաճէթ պրագմատաղը կիպի, կէօնտէրլէն իսպալէրլէրին էսնա ի րահտէ 'ավգ ու սըրգաթ էտիլմէլէրի ինթիմալաթընը տալիս թաղիլ էթմէքտէ տիր : Պու ալէթ վասըթասըլէ սա՛աթտա 40 պին քէլիմէ չէքիլէպիլիյօր, հալ պու քի Մարգօնի թէլսիզ թէլէկրաֆ ալէթի իլէ տագիգատա անճագ 40 քէլիմէ չէքիլէպիլիյօր իտի : Միւսթէմէքէթ իչպու կէնի ալէթին Աթլանթիզ սէվա՛իլլիտէ թէլսիզ թէլէքօն իսթթը թէ՛սիտի միւսնասէպէթիլլէ գուլլանըլաճագընը պիլտիրմիչ տիր :

ՄՈՒԳԹԵՊԵՍԱԹ

Օրգոս վէ սիյասիյաթ. — Սահէ ի սիյասիյաթ՝ օրտուռնըն հարէքէթ էթմէսի լաղըմ կէլէն սահէտէն պիւսպիւթիւն պաչդա տըր : Սիյասիյաթըն հուգուգ վէ վէգա՛իֆի օրտուռնըն հուգուգ վէ վէգա՛իֆինէ դարըչաըրըմամալը տըր : Օրտուռնըն սիյասիյաթա միւստալիլէ էթմէսի մէ՛սէլէսի հէր թարագտա վէ պիլխաստա թիւրքիտտա զայէթ վալիմ միւլահազալարա մէյտան վէրիյօր : Զիւնքի թիւրքիտտա օրտու չիմտիյէ դատար մէմալիք ի սա՛իրէտէ օլտըզը կիպի, միլլէթին քեաֆիք ի՛անասըրընտան միւրէքքէպ տէյիլ իտի : Սա՛իր անասըր տալիլ օլմամագ իւզրէ կալընըզ պիր 'ուռնսուրտան միւրէքքէպ իտի : ... Իչթէ կալընըզ չու հալ մէմէքէթ իչիլն տէյիլ կալընըզ միւսիլք, հաթթա գաթի գահիլի վէ աչիքեար պիր թէհիլքէ վիւճուտէ

կէթիրմէքտէ՛ տիրո՛ւ Էվիլէրա՛ անվալ վէ վազ՛իյէթի-
միդի՛ր պիր իզան էտէլիմ՛. պու անվալ դայէթ պա-
սիթ տիրո՛ւ Սուրէթ ի դաթ՛իյէ վէ մութլադատա
տէյէ պլիլիրիզ քի՛, Օսմանլը օրաուսը մէշրութիյէ՝
թէ հագըըլա սատըգ պիր հիւքիւմէթ՛, մէսուլ
պիր մէճիլիսի մէսվուսան՛ դարչըսընտա ումուրը
հիւքիւմէթէ սուղրու խաթվէէնտազ օլմագտանե տա-
լիմա ինթիրազ էթմէլի տիրո՛ւ Օրաու հիւքիւմէթին
էվամիրինէ իթա՛աթ էթմէլի, վէ ումուրը միւշքի-
լէ ի սիլատիյէյէ իշթիրաք էթմէքտէն դաթ՛իյէն թէ-
վազըը էյէմէլի տիրո՛ւ Պիզտէ իսէ իշ պիւսպիւթիւն
՛աքսի դուհուր էթաի՛. օրաու, իթթիհատ վէ թէ-
րազըը ճէմ՛իյէթի իլէ պէրապէր Ֆէվզէլա՛տէ պիր
դուվվէթ քէսպ էթմէքլէ գուվայըպ, իտարէ ի հիւ-
քիւմէթ իշիւն պիլա իսթիսնա քեսֆֆէ ի հուգու-
զը էլաէ էթմէք Ֆիքրիստէ տիրո՛ւ Գանուլը Էսա-
սիյէ դայր ի մուվաֆըզ օլան պու դայր ի մէշրու՛
անվալէ գարչը շիտաթիլէ փրօթէսթօ էթաիլիմիզ
կիպի, աթիյէն սէ օլանճա գուվվէթիմիզլէ փրօ-
թէսթօ էտէճէլիզ՛ Գանուլը Էսասի օրաու սայէ-
սինտէ թէ՛մին էտիլմիշ տիրո՛ւ Թիւրքիա պու օրաու
իլէ ճիտաէն իֆթիլաք էտէպիլիւր, պիր շարթիլէ քի
օրաու վազիֆէսինէ թապի՛ օլմալը, ումուրը հիւ-
քիւմէթէ միւստաթիլէ էթմէմէլի տիրո՛ւ Օրաու ու-
մուրը հիւքիւմէթէ միւստաթիլէ էտէճէք օլուրսա,
Ֆէվզ էլ՛ատէ պիր դայրէթլէ իսթիհապ էյէտիլի
Գանուլը Էսասիլի քէսսի էլիլէ թալարիպ էտէր՛
Հանկի հիւքիւմէթտէ իսթիպտատը ՛ասքէրի գու-
հուրա կէլմիշ իսէ, օ հիւքիւմէթ իշիւն մուճիպի
Ֆէլաքէթ օլմուշ տըր՛ իթալիսնլար, Յրանսըզլար,
Ինկիլիլէր հէփ շու սէօյէտիլիմիզ Ֆիքրտէ տիր-
լէր՛ Օրաու վազիֆէսինտէն սաշգա պիր շէյէ մէշ-
րու օլմամալը տըր՛

Լէվանի Հէրալ

Թանի պիր պէնա ի մախսուտա հէնի դապի-
նէտէն պահս էտէր իքէն տէյօր քի, Վէմալը թէ՛էս-
սիւրլէ իթիրաֆա մէճպուրըզ քի, իլանը մէշրու-
թիլէթտէն պէրու ումուրը իտարէ ի Օսմանիյէտէ
կէօզէ շարվիսազ պիր տէյիլիքիք կօզ տըր՛ կէ-
րէք վիլայաթ, կերէք նազարէթլէր անվալընըն,
կերէք մէ՛արիֆ, զրա՛աթ, սէնայի՛ վէ թիճարէթ վէ
ումուրը նաֆի՛անըն հէփ էսքի հալտէ սուրաըզընը
թէսլիմ էթմէլիլիզ, Վիլայաթ անվալընա կէլինճէ,
Բուճէլի դըթ՛ասը ճօնիւմիւրգտէքի իլը պահար իշիւն
պիր թաղըմ վէգայի՛ ի ֆաճի՛էյէ սահնէ ի ճէվէլան
օլաճազ կիպի կէօրիւնիլօյօր՛ Պուշարա մէյտան
վէրմէք իւզրէ, քիլիսէ վէ մէզհէպ միւնազա՛ա-
թընը հալլ էտէպիլէճէք պիր գանուլը լայիհասը իլէ
էզըըսանըն շիտաթիլէ թէ՛տիպիսի թէ՛մին էտէճէք

թէտապիր հազըրլամազ լազըմ՛ էրմէնիսթան թա-
րաֆարընտա արազիտէն մահրուճ պիր հալտէ
պէքլէտիքլէրի սէօյէնէն պիր չօզ էրպապը ինթի-
յանըն անազէ ի իսթիմտանը ճէնուզ ճէվապըզ
դալտըզընը ունութմայըզ՛ Պուշար իշիւն նէ կա-
փըլաճազսա, կիւն, սա՛աթ, տազիզէ դայպ էթ-
մէքսիզին հափմապ, էհալիլէ հուրրիլէթիլն, մէշ-
րութիլէթիլն իլանըլէ հիւքիւմէթտէ պիր տէյի-
շիքիք հուսուլէ կէլտիլիսի պիլիլիլ իսպաթ էթ-
մէք լազըմ տըր՛»

Գանուլը Էսասիլի իսպիլի. — 54իւնճիւ մաա-
տէ. (. . . թանղիմ օլուհաճազ դավանիլն լայիհա-
լարը հէյէթ ի մէսվուսանտա, պա՛տէհու հէյէթ ի
ա՛յանտա թէտզիզ վէ գապուլ օլուհաճազտան սօնրա
իճրա ի անքիսմընա իրաւէ ի սէնիլ ի հազրէթ ի
Փատիշահի միւթէ՛ալիլիզ պուլլուր իսէ, աիւս
թուր իւլ՛ամէլ օլուր) Փըրպասը իպգա էտիլմիշ, վէ
մապա՛տը շու վէճիլէ թա՛տիլ օլուհաճազ տըր. (Վար
օլուհան գանուլը լայիհալարը իքի սպ զարֆընտա
թաստիզ վէ կա թէքրաթ թէտզիզ գըրընճազ իւզրէ
ի՛տաէ էտիլմէտիլի թադտիրտէ թաստիզ օլուհաճազ
իթիպարըլէ մէրի իւլ իճրա օլուր) Մատտէի
մէքքիւրէնի (Հէյէթ ի ա՛յան վէ կա մէսվուսան-
տան պիրինտէ րէտա օլուհան գանուլը լայիհաթ
օ սէնէնի միւստէթ ի իճթիմա՛իլէսինտէ թէքրաթ
մէվզը՛ ի միւրաքէրէյէ գօնուլամազ) թարզընտա
օլան սօն Փըրպասը ՛այնէն իպգա էտիլմիշ տիր՛
55, 56, 57, 58, 59ընճը մատտէլէր ՛այնէն գա-
պուլ օլուհաճազ տըր՛ 60ընճը մատտէ շու սուրէթ-
լէ թա՛տիլ էտիլմիշ տիր. (հէյէթ ի ա՛կան ա՛ղասը-
նըն մէճմուլը գըրգ պէշ զաթ օլմազ իւզրէ, սիւ-
սիւ թարաֆը հազրէթ ի Փատիշահիտէն նասպ, վէ
սիւլսանը մէճիլիս ի մէսվուսան թարաֆընտան ին-
թիլիսազ օլուհուր) (Հէյէթ ի ա՛յան ա՛ղա թա՛-
կին օլուհա պիլմէք իշիւն) սուրէթիլտէ պաշլայան
61իւնճի մատտէյէ (հէյէթ ի ա՛յան ա՛ղա թա՛կին
վէ ինթիլիսազ) օլուհա պիլմէք իշիւն թարզըլէ
պիր ինթիլիսազ) քէլիմէսի իլալէ էտիլմիշ տիր՛
62իւնճի մատտէնի միւրաքէրէսի կէվմի ի ակրէթ
թա՛լիզ օլուհաճազ տըր՛ 63իւնճիւ մատտէ հէյէթ ի
ա՛յան ա՛ղալըզընըն թալսիսաթը սէնէվիլէսի ի-
շիւն 73,000 դըշ. թա՛կին սուրէթիլէ թա՛տիլ է-
տիլմիշ տիր. Վիւքէլատան պուլուհան ա՛ղա կար-
նըզ վիւքէլալըզ մա՛ալը պաճազ տըր՛ 64իւնճիւ
մատտէ պիր չօզ միւնապաշաթտան սօնրա ՛այնէն
գապուլ էտիլմիշ տիր՛

ԻՍԹԱՆԳՈՒՏԱ

Ա. ՅԱՊԱ ՊՈՍԱԶԱՆ ՄԱՅԱՍՎԱՆԻՍ ԲԱՍ՝ ՕՂԱԿՍԵՆ
Ֆինանսըլար եօգուչը Ամբիգան խան.

ԻՐՄԵՆԻ ԳԱՆՁԵՏԷՍԷՆԵՐ ԻԶԻՆ
ԻՍՆԵԼԵՐ

Իրմենի գանձեցողականը իշխան Ելզուսթան
Ինձիլի քելիստսի էֆրուսը թարաֆընտան աթիլըզ-
դեբը Իանէլէր վերիմիջ տիր:

Իրաի Օսմանի 102 զրշ. հիստալլա:
Աննա խանըմ Յովսէփեան 2, Տարազեան 5, Չա-
փարմանուկեան 5, Կայծակեան 38, Փիլավճեան 1,
Աւետիբ Տարազեան 3.20, Բենիամին Կայծակեան
2.20, Գրիգոր ազա Տարազեան 5, Գրիգոր Կայ-
ծակեան 2.20, Եղիսաբեթ հէմշիրէ Եագուպեան 2,
Եղիսաբեթ հէմշիրէ Մարգարեան 2.20, Եղիսաբեթ
հէմշիրէ Տարազեան 2.20, Ենուք վէ Բենիամին
աղալար Մըխճեան 19, Եէթերեան 3, Փիլավճեան
2, Մըշախեան 7.20, Թօխաճեան 3.20, Թօրուն-
եան 1, Մակարեան 9.20, Կայծակեան 1, Տա-
րազեան 2.20, Մանան հէմշիրէ Տարազեան 2,
ժողովարեան 4.30, Մըխճեան 4.10, Մարիամ հէմ-
ժողովարեան 4.30, Մարիամ հէմշիրէ Փիլավ-
ճեան 30 փր., Մեծատուրեան 2.20, Գուլումճեան
11, Պաղչէճեան 9.20, Մարտիրոսեան 10, Յ. Ա.
Գ. 19, Եագուպեան 7.20, Բէօրճէեան 4.30, Մըխ-
ժի Բարսեղեան 1.30, Մակարեան 3.20, ժողո-
վարեան 2.20, Մըշախեան 9.20, Մօսկոֆեան
4.30, Տարազեան 2.20, Բէօսէեան 2.20, Կայ-
ծակեան 23, Թօփալմինտսեան 2, Կայծակեան 57,
Մակարեան 57, Մըշախեան 19, Եագուպեան 1,
Շամիրամ հէմշիրէ Գարաօղլանեան 1, Եէշէթ հէմ-
շիրէ Տէյիրմէնճեան 1, Տարազեան 5, Պասմա-
ճեան 5, Մըղըրեան 2.20, Մըխճեան 4.30, Մար-
գարեան 19, Տարազեան 2, Բաջօնանեան 2.20,
Սարիլ խանըմ Մակարեան 19, Վարդենի հէմշիրէ
Մըշախեան 2.20, Վիզթօրիա հէմշիրէ Տարազ-
եան 1, Կայծակեան 4.30, Տարազեան 4.30,
Եագուպեան 4.30, Օսմանա հէմշիրէ Ներսէսեան 1,
Պաղը պիրատէրլէրսէն 10.20: Եէքիւն 478.10 փր.:

Ամէրիգան Բ. Մուգատտէս չիրքէթիլիս վէ ամա-
լարտ մախսուս քիթաղար իշխան վէրիլէն Իանէ
տէֆթէրի քի պէշինճի նօմէրօսա իլան զուլանն
ֆէհրիսթէ իգանաթ սրբ:

Ավրամ Կճատիասին Էլիլլէ, 'ուսուս իշ իշխան,
Ավրամ Կճատիասին Ատափաղար, 55 $\frac{1}{2}$ զրշ. Յովն.
Համբարձումեան, Ալմալը 5, Պետրոս Շահինեան,
Յէրիլլի 5, Մարիամ Պաղտասարեան, Թամըզ 10:
Պաղչէճիքուէն Հիթուս, Երուսնդ, Ուսմանա վէ
Երանուհի Պասմաճեան 20, Կարապետ Թինօրեան 6,
Համբարձուս Մըլեան 5, Վարսենիկ Մըլեան 5, Էլօ-
սիա Փասպալը 2, Համբարձուս Թինէս Մու-
թաք, Իզմիտ 5, Գէորդ Ներսէսեան, Օրթա-
քէօյ 3 $\frac{3}{4}$, Փանանի, Գօնճա 2, Յիլիփոս Տիմիթրիու
3 $\frac{1}{2}$, Մանտալեան հանըմ, Ազաճըզ 8, Պրն. Խաչիկ
Շաքչաք 2, Կանապետ աղա, Չուքուր քէօյ 5, Իւ-
զարի Ալըպալեան, Շաքչաք 2, Խորէն Ալըզ-

պալեան, Շաքչաք 2, Միքայէլ Յակոբեան, Բարցի
5, Պետրոս Գարիկեան, Օվաճըզ 5, Մկրտիչ Համ-
բարձումեան, Շաքչաք 3, Եէքիւն 160 զրշ.:

Ամալար իշխան, Ավրամ Կճատիասին 27 $\frac{1}{2}$, Մա-
րիամ Պաղտասարեան 3 $\frac{1}{2}$, Մարինա Յակոբեան Բար-
ցի 5, Եէքիւն 36 զրշ. Եագաբէթ էֆ. Մասիէննը
Էլիլլէ ամալար իշխան, Պաս. Յասուլ 108, Միս Լօրիճ
5, Ս. Ո. Օրլիս 5, Մատամ Ս. Մոստիչեան 100,
Եագաբէթ Մոստիչեան 108, Միշրան էֆ. Պալեան 3,
Տիրան էֆ. Տիլանեան, Ուզունլու 5, Մանուկ
Բարսեղեան, Էրէլլի 5, Նիկոս Ինճ. քիլիսէ 160,
Եղիա էֆ. Ալպարեան 5, Օր. Վարդերէս Ռու-
րիկեան 5, Եուվան էֆ. Խրիսթոֆօրիտի 20, Սի-
նան էֆ. Գարատիլիտի 20, Անանիա էֆ. Գալֆա
օղլու 20, Բեթլէհէմ, Կօզօնա Խրիսթոֆօրիտի 10,
Լամպիքօ էֆ. Չալիլիտի 5, Մարիքօ Տօրիկիտի 5,
Եւնիկէ Գալֆաիտի 5, Գալիօփի Տիմիթրիու 5,
Գաթիլքօ Սիէֆանիտի 2, Ավրամ էֆ. Միլալ օղ-
լու 1 $\frac{1}{2}$, Գօզօնա Օլիմփիա Կիւպուրիտի 1, Խորէ-
լէն Մուրատ օղլու 4, Իւրնէճ ճէմաթիլանտան 50,
Մէնթէճ ճէմաթիլանտան 32, Մանուկ-ըլու քիլիսէսի
34 $\frac{1}{2}$, Եօզլատ քիլիսէսի 20, Ինճիլլի քիլիսէսի 10,
Հաճի Բէհեա Մեծատուրեան 9, Յովակիմ էֆ. Չա-
ղըրեան 9, Սա'աթիլը աօսթլարընտան 9, Մարիամ
հանըմ Շիրինեան 3, Խաչա Բէսէեան 2, Սարրա Թով-
մասեան 2, Գրիգոր էֆ. Թովմասեան 1, Պիր զաթ 1,
Սարգիս Շիրինեան $\frac{1}{2}$, Ոսկի Փարսեան $\frac{1}{2}$, Ատա-
ուածատուր Արալանեան $\frac{1}{2}$, Հափիսիմէ Հանըմ Ան-
տօնեան 4, Օնան Շիրինեան 10 $\frac{1}{2}$, Յովաննէս Շի-
րինեան 10 $\frac{1}{2}$, Տէր Անտուածատուրեան 5 $\frac{1}{4}$, Տէր Պաղ
2, Դուլիկիտոս Դարիկեան 5 $\frac{1}{4}$, Մարտիրոս Թովմա-
եան 4, Սարգիս Օնանեան 2, Մկրտիչ Օնանեան 2,
Գուլումըլու չօճուղար 4, Նիկոզոս Մինասեան 2,
Գուլումըլու չօճուղար 20 փր., Չաղմաղ ճէմաթիլ
իլլի ֆաքիր գառընլար 20 փր., Չաղմաղ ճէմաթիլ
65, Գաղիլլէր աօսթլարը 12, Մկրտիչ Մաճարեան
Պարսն Գրչա 20 $\frac{3}{4}$, Միսաք Արզուճանեան 5,
Գէորդ Մահալեան 5, Չափիկ Գալֆաեան 1, Բար-
սեղ Պալիսեան 2, Կարապետ Թիմալճեան 5, Տէ-
տէ Արզումանեան 5, Չէրքէս Հասան էֆ. 5, Խո-
րէն Արզումանեան 5, Սարըլատէ Հաճի աղա 5, Պար-
սէն Արզումանեան 5, Բէօլէզաթէ Հաճի աղա 2,
սամ Փալիսեան 5, Բէօլէզաթէ Հաճի աղա 2,
Օնան Պալիսեան 2, Աւետիս Ատաբեկեան 5 $\frac{1}{4}$,
Օնան Պալիսեան 2, Չափիկ Պէշինեան 2, Ճիլիլ-
Մկրտիչ Թաչճեան 2, Չափիկ Պէշինեան 2, Ճիլիլ-
զաթէ Մէհմէտ Աղա 2, Պիր քիմսէ Պօղաղլայան 1,
զաթէ Մէհմէտ Աղա 2, Պիր քիմսէ Պօղաղլայան 1,
Մարտիրոս Մեղգանեան 5, Կիլիսանէ Ճէպիսեան 5,
Մարտիրոս Մարաֆեան 5, Եագար Մարաֆեան 5,
Յարուլիլ Արզուման 5, Հաճի Սարրաֆեան 2, Յակոբ
Խաչեր Արզուման 5, Հաճի Սարրաֆեան 2, Յակոբ
Կայսեան, Գրիգոր Արզուման 1, Տարսուս էֆ.
10, Կիլիսուսուս Միլիթիլճեան 2, Տէր Մկրտիչ Հալի
5 $\frac{1}{4}$, Եէքիւն 1,042 $\frac{3}{4}$ զրշ. 'Ուսուս իշ իշխան Տիրան
էֆ. Տիլանեան, Ուզունլու 5, Մանուկ էֆ. Բար-
սեղեան, Էրէլլի 5, Նիկոս Ինճ. քիլիսէ 40, Եէ-
քիւն 50 զրշ.:

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ
ՔԻՒՂԻՑԱԹ Ը ՊՈՒՂՈՒՄԱ ՄԻԿՓԵՍԱՂԸԳ
ԷՐՄԵՆԻՃԷ ԲՈՒՋՆԱՄԷ

Հաղարկել շարժ էյն-սիանն-ինն ճահաւս

Մուխթասարը կրիմեան վէ Իզմիրեան Հայ-
 բնիկներին ֆոթօկրաֆարըյէ, վէ 72 սահիֆէ Ի-
 լալէ իլէ 60 փր. : Մուֆասսուլը 13 ֆոթօկրաֆար
 վէ 392 սահիֆէ Իլալէ իլէ 3 $\frac{1}{2}$ դրշ. : Մուհթէվի-
 յաթը տ'լա, ճալիպ վէ հէր պոյսան, սոյսան վէ
 սիննակէն օլանդարա մուզթազի, սա'իմա թազէ
 վէ մուֆիա : Միւքեաֆաթը մէս'էլէլէր Բեհէր.—
 կրիմեան վէ Իզմիրեան Հայբնիկէր, Դուբեան
 Սրբազան, Ստեփաննոս վէ Սրչարուհի Սրբազան-
 լար, Վեր. Յ. Թաշճեան, Վեր. Ճէնոնեան, Գալ-
 սեբիյէի էրմէնի Շէհիա Տօղթ. Աւետիս Երէցեան,
 Ուրֆա Ինճիլի քիլիսէսի, էրմէնի էօքսիւզլէրին
 վէ տուլ դաաընլարըն վէլինի'մէթի միս Շաթթըզ,
 Փրօֆ. Հայկազն վէ Վեր. Շմաւոնեան : Թէ-է-է-է-
 պէն էլնէրսընա 'աճէլէ էրմէնի : Անճազ պիրիճի սընֆ
 քիթապճըարտա պուլուսուր : Մէրքէզի Մատ-
 թէոսեան մաթպա'տար :

Զ. Տ. Ս. Փափազեան էֆենդի եհնի նէշը էյլէ-
 տիլի «Շտեմարան Պիտանի Գիտելեաց» քիթապը-
 նը ալարդ : Բիթապըն իսմի Ա-է-է-է-է-էրին սէլէֆի
 վէ պուստան սէնէլէր էվիլէլ թապ ու նէշը օլուսան
 դազէթանըն վէ մէճմուսանըն իսմինէ միւշապի'ն իսէ
 տէ միւհթէվիյաթը անտէն քիւլիյէն ֆարզը տըր,
 թէպապէթէ 'ա'իա լուղէթչէ, բիւյալար թէֆսիբի,
 Հայկազն երբէր վէ սա'իրէյի հալի 128 սահիֆէլի
 պիր քիթապ օլուպ ֆիյաթը 6 դրշ. տըր :

ՊՊԳՍՄԴՊԳ Կ

محفوظ
 ۱۲۹۰

ՊՊԳՍԿՊԳ Զ

Պէօյիւք չայ մաղապար Իսթանպօլ, ձէլպ պէ
 իսանըն ալթընտա :

Պու մաղազատա սաթըլան չայար տօգրուտան
 Չինտէն, Սէյլանտան, Հինտիսթանտան, Ճափ-
 սան վէ Ճափոնեաւտան կէթիբիլիբ :

Չայարըմըզն թազէլիյի, բա'ի'ա վէ լէզլէթի
 էն միւշքիլի'սէնալէրի պիլէ խօշուա էսէր :
 Պախուսուս մախուլարընը արայընըզ քի, պուն-
 լարը սախի ազ վէ չօդ մըզտարտա վէ է'վէն ֆի-
 յաթլէ սաթարըզ : Միւսաֆիրլէրինիլէ մուզիլը
 իչքիլէր եէրինէ անլէրէ մուֆիտ չայար իքրաթ
 էտինիլ : Մարգասընա տիգպթ էսիլէ :

Կ. Եալրուեան, Յ. Իսազուլեան

Եարըն կէնճլէրին տու'ա մէճլիսի ոլաթ. սա'աթ
 Զաա Գուստափուսա Բէսթաէ ին'իլգաա էսէճէք
 տիր : Իւսկիւսար, Գ :